

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

İlham

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 136 (5856) 30 iyul 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Azərbaycan ilə Fransa arasında tərəfdaşlıq əlaqələri genişlənir"

*Prezident İlham Əliyev Fransanın İqtisadiyyat və Maliyyə
nazirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib*

4

Baş Nazir Novruz
Məmmədov Fransanın
"Şərəf Legionu"
ordeni ilə təltif edilib

4

Düşmən təxribatı
davam edir

5

"Jara-2019"
Beynəlxalq Musiqi
Festivalı başa çatıb

30 iyul 2019-cu il

“Azərbaycan ilə Fransa arasında tərəfdaşlıq əlaqələri genişlənir”

Prezident İlham Əliyev Fransanın İqtisadiyyat və Maliyyə nazirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Salyan rayonunun Abadkənd-Kolani-Xələc-Yenikənd avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, on bir min nəfər əhalinin yaşadığı 4 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Abadkənd-Kolani-Xələc-Yenikənd avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 7,8 milyon (yeddi milyon səkkiz yüz min) manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılır.

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etməlidir. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılır.

Söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyi bir daha vurğulandı, münaqişənin nizama salınması ilə əlaqədar fikir mübadiləsi aparıldı.

Görüşdə neft, neqliyyat, infrastruktur, ekologiya və digər sahələrdə əməkdaşlıq və görülməli işlər müzakirə edildi. Dövlətimizin başçısı Fransa Respublikasının Prezidenti Emmanuel Makronun salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Fransa Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 29-da Fransanın İqtisadiyyat və Maliyyə naziri Brüno Lø Merin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Fransaya ötən ilki uğurlu səfərini məmnunluqla xatırlayan dövlətimizin başçısı Fransa Prezidenti Emmanuel Makron ilə keçirilən səmərəli müzakirələri Azərbaycanla Fransa arasında tərəfdaşlıq əlaqələrinin inkişafına xidmət edən əsas amil kimi dəyərləndirdi. Prezident İlham Əli-

yev iqtisadi əməkdaşlığımızın uğurla inkişaf etdiyini bildirərək, bu baxımdan biznes əlaqələrinin və biznes nümayəndələrinin qarşılıqlı səfərlərinin önəmini qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı fransız şirkətlərinin Azərbaycandakı səmərəli fəaliyyətini qeyd edərək, onların sayının artmasından məmnunluğunu ifadə etdi. Prezident İlham Əliyev investisiya sahəsində də yaxşı əməkdaşlığın həyata keçirildiyini vurğuladı. Dövlətimizin başçısı Fransanın İqtisadiyyat və Maliyyə naziri Brüno Lø Merin ölkəmizə səfərinin əməkdaşlığımızın perspektivlərinin müzakirəsi

üçün yaxşı imkan yaratdığını dedi və bu səfərin əlaqələrimizin daha da inkişaf etdirilməsinə töhfə verəcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi.

Fransanın İqtisadiyyat və Maliyyə naziri Brüno Lø Mer, ilk növbədə, Fransa Respublikasının Prezidenti Emmanuel Makronun salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. Brüno Lø Mer Bakının abadlığının və inkişafının onlarda xoş təəssürat doğurduğunu vurğuladı. O, Fransa tərəfinin Azərbaycanla siyasi və iqtisadi sahələrdə əməkdaşlığı genişləndirməkdə maraqlı olduğunu dedi.

Susana Manqana: “Azərbaycan xalqı öz tolerantlığı ilə fəxr edə bilər”

Bu günlərdə Azərbaycanda səfərdə olan Uruqvayın Katalik Universitetinin Humanitar elmlər departamentinin Ərəb və İslam araşdırmaları bölməsinin direktoru, beynəlxalq siyasət proqramı üzrə məsul şəxs Susana Manqana AZƏRTAC-ın müxbiri ilə söhbətində ölkəmizdəki multikultural, tolerant mühit barədə danışdı.

O, Azərbaycanda artıq üçüncü dəfədir olduğunu, bundan əvvəlki səfəri zamanı Bakı Beynəlxalq Humanitar, Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq, Qlobal Bakı forumlarında iştirak etdiyini söyləyib. Bildirib ki, belə tədbirlərin Azərbaycanda keçirilməsi çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu cür tədbirlər mədəniyyətlərarası körpü yarada bilər və həm də bəzilərinin dünyaya səhv tanıtmağa çalışdıqları İslam dini ilə bağlı düşüncələrin dəyişməsində mühüm rol oynayır.

Azərbaycanda gənclərlə mədəniyyətlərarası və dinlərarası dialoqun möhkəmləndirilməsinə dair sə-

mərəli müzakirələr apardığını bildiren uruqvaylı alim Azərbaycanın müxtəlif mədəniyyətləri və dinləri təmsil edən insanların birgə yaşayış təcrübəsinə malik təmənən olduğunu vurğulayıb. O, budəfəki səfəri çərçivəsində Azərbaycanın bir neçə bölgəsini ziyarət etdiyini, dini icmaların rəhbərləri ilə görüşdüyünü qeyd edib. “Bu görüşlər zamanı bir daha anladım ki, Azərbaycan xalqı öz tolerantlığı ilə fəxr edə bilər”, - deyir alim əlavə edib.

Susana Manqana deyib ki, Azərbaycan xalqı çox qonaqpərvər və sülhsevər xalqdır. Bu ölkədəki müəmməl tolerantlığı dünyaya ixrac etmək lazımdır. Çünki dinlərin, millətlərin və mədəniyyətlərin birgə mövcudluğu hamı üçün faydalıdır. Azərbaycan müxtəlif mədəniyyətlərə və dinlərə qucaq açır, burada bütün dinlərə hörmətlə yanaşılır və bu, heç də hər ölkədə belə deyil. Buradakı multikultural, tolerant mühit digər ölkələrə örnəkdir. Qonaq Azərbaycana hər səfərdən geniş məlumatlarla qayıtdığını, bu məlumatları ölkəsinin ictimaiyyətinə çatdırdığını bildirib. “Bu sahədə gələcək fəaliyyətimizi daha da genişləndirməyi düşünürəm”, - deyir o bildirib.

Sergey Kojevnikov: “Jara” festivalı həm də Azərbaycanda turizmin inkişafına xidmət edir

“**J**ara” Beynəlxalq Musiqi Festivalı həm də Azərbaycanda turizmin inkişafına xidmət edir. Düşünürəm ki, bu, çox yaxşıdır. Bakıda beynəlxalq mədəniyyət, idman yarışlarının keçirilməsi şəhərə bütün dünyadan turistləri cəlb edir. Ümid edirəm ki, Bakı turistik bir mərkəzə çevriləcək.

Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində “Jara” festivalının təşkilatçılarının biri, “Qızıl qrammofon” mükafatının təsisçisi Sergey Kojevnikov deyib.

Filipp Kirkorov: “Jara” digər festivallardan yüksək təşkilatçılıq səviyyəsi ilə seçilir

“**J**ara” beynəlxalq musiqi festivalı digər musiqi layihələrindən yüksək təşkilatçılıq səviyyəsi ilə seçilir. Budəfəki “Jara” festivalında əsl şou ilə çıxış edirəm. Bu, izləyicilərin uzun müddət yaddaşında qalacaq. Bundan əlavə, payızda mənim növbəti solo konsertim baş tutacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri jurnalistlərə müsahibəsində “Jara-2019” musiqi festivalının iştirakçısı Rusiyanın Xalq artisti Filipp Kirkorov deyib.

“Mən artıq çox xoşbəxtəm. Çünki Azərbaycanın Xalq artisti, estrada ulduzu Aygün Kazımova ilə eyni səhnəni bölüşdüm. Biz “Djalma” mahnısı ilə çıxış etdik. Bu mahnıya “Jara” festivalı çərçivəsində klip çəkəcəyik. Belə bir müğənni ilə çıxış etmək mənim üçün böyük məsuliyyətdir. Biz bu proyekt üçün uzun müddət hazırlaşmışıq”, - deyir F.Kirkorov əlavə etdi.

Dövlət sahibkarlar üçün ən yaxşı tərəfdaşdır

İlham Əliyev: “Ölkəmizin gələcək inkişafı sahibkarlığın inkişafından asılıdır”

Hər bir ölkənin davamlı və sabit inkişafını şərtləndirən mühüm amillərdən biri sahibkarlığın inkişafı, iş adamlarının fəaliyyəti üçün normal şəraitin yaradılmasıdır. Müstəqil Azərbaycanın iqtisadi sahədə keçid dövrünü uğurla başa vuraraq, ictimai həyatın bütün sahələrində davamlı yüksəlişə nail olması, global böhran şəraitində qarşıya qoyduğu məqsədlərə doğru inamla irəliləməsi də, ilk növbədə, bu sahəyə göstərilən qayğının nəticəsidir. Ümumilikdə götürüldükdə, deyə bilərik ki, xüsusən, son illərdə özəl sektorun, azad sahibkarlığın inkişafı üçün dövlət səviyyəsində çox böyük işlər görülmüşdür.

Dövlət başçısı İlham Əliyev tərəfindən imzalanan fərman və sərəncamlar, qanunlar, dövlət proqramları azad sahibkarlığın inkişafına təkan vermiş, qeyri-neft sektorunun inkişafını stimullaşdırmışdır. Həqiqətən, son illərdə Azərbaycan iqtisadiyyatının neft sektorundan asılılığının azalması, yeni zavod və fabriklərin istifadəyə verilməsi, işsizliyin aradan qaldırılması və sosial-önmümlü müxtəlif problemlərin yoluna qoyulması azad sahibkarlığın inkişafı ilə əhəmiyyətli dərəcədə bağlı olmuşdur. Hazırkı mərhələdə ölkə iqtisadiyyatının yenidən qurulması sahəsində qarşıda duran vəzifələrin yerinə yetirilməsi azad sahibkarlığın inkişafının daha da sürətləndirilməsi, bu sektorun ölkənin sosial-iqtisadi problemlərinin həllində rolunun gücləndirilməsi, onun fəaliyyətinin ölkə iqtisadiyyatının inkişafı tələblərinə daha da uyğunlaşdırılmasını və s. tələb edir. Heç də təsadüfi deyil ki, sosial-iqtisadi inkişafda keyfiyyətə yeni mərhələ kimi dəyərləndirilən son 15 il, həm də sahibkarlar ordusunun milli iqtisadiyyatın aparıcı təbəqəsi kimi önə çıxması ilə səciyyəvidir. Bu gün dövlət başçısının “Ölkəmizin gələcək inkişafı sahibkarlığın inkişafından asılıdır” strateji xəttinə uyğun olaraq, sahibkarlığın inkişafına xüsusi diqqət göstərilir. Bunun nəticəsidir ki, son 15 ildə ölkəmizdə fəaliyyət göstərən sahibkarların sayı 4,2 dəfə artıb. İndiyədək 35 mindən çox sahibkara 2,2 milyard manata-dək güzəştli kreditlər verilib.

Məhz sahibkarlığın inkişafı, biznes mühitinin, davamlı olaraq, yaxşılaşdırılması ilə bağlı həyata keçirilən sistemli tədbirlər 2019-cü ildə də uğurlu nəticələr verir. Prezident İlham Əliyevin dünya ölkələrinin qabaqcıl təcrübəsinin ölkəmizə gətirilməsi, müasir texnologiyaların tətbiqinə əsaslanan istehsal, emal, infrastruktur sahələrinin yaradılması istiqamətində verdiyi göstərişlər və tapşırıqlar Azərbaycan iqtisadiyyatının daha da şaxələnməsini təmin edib.

“Dövlət sahibkarlar üçün ən yaxşı tərəfdaşdır” deyən Azərbaycan Prezidenti, hələ bir neçə il öncə, hər bir sahə üzrə konkret proqramları - planların və böyük maliyyə resurslarının olduğunu söyləyəndə, məhz belə layihələri nəzərdə tuturdu.

Sahibkarlara böyük dəstək olacaq yeni agentlik

Bu ilin iyun ayında Prezident İlham Əliyev İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOB) fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında Fərman imzalayaraq, qurumun nizamnaməsi və strukturunu təsdiqlədi.

Düzdür, hazırda Azərbaycanda müxtəlif

dövlət orqanları öz səlahiyyətləri çərçivəsində kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə müxtəlif xidmətlər (o cümlədən, məsləhət xidməti, satış və digər istiqamətlər üzrə dəstək) göstərirlər. Bununla belə, beynəlxalq təcrübəyə əsasən, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə belə xidmətlərin vahid mərkəzdən göstərilməsi onların həmin xidmətlərdən daha səmərəli istifadəsinə və beləliklə, inkişafına yaxşı imkan yaradır. Buna görə də, KOB inkişafı Agentliyinin yaradılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Agentliyin əsas məqsədi kiçik və orta sahibkarların dostuna çevrilməsi və eyni zamanda, sahibkarlığın hüquqi təminatının gücləndirilməsi, regionlarda sahibkarlığın inkişafına əlverişli şərait yaradılması əsasında dayanıqlı inki-

şafın təmin edilməsidir.

Qeyd etmək lazımdır ki, ilk “KOB Dostu” cənub bölgəsində yaradıldı.

Orxan Məmmədov: “Hədəfimiz qurumu sahibkarın dostu kimi önəmli missiyanın daşıyıcısına çevirməkdir”

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafı, bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat

verərək, bildirib ki, agentliyin yaradılması dövlət başçısı tərəfindən sahibkarlığın inkişafına göstərilən diqqət və qayğının daha bir göstəricisidir: “Agentliyin missiyası kiçik və orta biznesin tənzimlənməsi sahəsində effektivliyin artırılması, çoxsaylı dəstək mexanizmlərinə sahibkarların rahat çıxışının təmin edilməsi, biznes subyektlərinin maraqlarının müdafiəsi əsasında bu sektorun davamlı inkişafının təmin edilməsindən ibarətdir. Hədəfimiz qurumu sahibkarın dostu kimi önəmli missiyanın daşıyıcısına çevirməkdir”.

O.Məmmədov, onu da vurğulayıb ki, 10 iqtisadi rayon üzrə 60 “KOB Dostu” şəbəkəsi yaradılacaq. Ümumiyyətlə, “KOB Dostları” kiçik və orta biznesin hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində fəaliyyət göstərəcək. Eyni zamanda, sahibkarlarla sıx əlaqələr qurulacaq və “KOB Dostları” onların inkişaf ehtiyaclarını sorğular vasitəsilə öyrənəcək. Bu işə, həmin tələblərə operativ reaksiyanı təmin etməyə imkan verəcək.

Bütün bu nailiyyətlər, onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda sahibkarların, iş adamlarının etibarlı himayədarına çevrilmiş Cənab İlham Əliyevin reallaşdırdığı məqsədyönlü siyasət hesabına özəl sektor yeni inkişaf dönməsinə qədəm qoymaqla, sahibkarlığın inkişafına diqqət daha da artırılıb. Məhz elə buna görədir ki, qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün həyata keçirilən iqtisadi strategiyaya uğurla davam etdirilir.

Bütün bu nailiyyətlər, onu deməyə əsas verir ki, ötən illərdə olduğu kimi, dövlətimiz bundan sonra da, azad sahibkarlığın, qeyri-neft sektorunun inkişafına öz dəstəyini verəcəkdir.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

30 iyul 2019-cu il

“Azərbaycan ilə Fransa arasında münasibətlər dostluq və qarşılıqlı maraqlara əsaslanır”

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Fransanın İqtisadiyyat və Maliyyə naziri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva iyulun 29-da Fransa Respublikasının İqtisadiyyat və Maliyyə naziri Brüno Lø Merlə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə birgə foto çəkdirildi. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva bu ilin martında Parisə səfəri zamanı Fransanın İqtisadiyyat və Maliyyə naziri Brüno Lø Merlə görüşü və aparılan müzakirələri xatırladı, qonağın Azərbaycana səfərinin uğurla keçəcəyinə əminliyini ifadə etdi. Mehriban Əliyeva Azərbaycan ilə Fransa arasında münasibətlərin dostluq və qarşılıqlı maraqlara əsaslandığı-

nı qeyd etdi, siyasi əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu bildirdi. İqtisadi əlaqələrin münasibətlərimizin inkişafında xüsusi yer tutduğunu vurğulayan Birinci vitse-prezident son zamanlar bu sahədə müşahidə edilən müsbət di-

namikanın ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin daha da genişlənməsinə töhfə olacağını dedi. Birinci vitse-prezident mövcud potensialdan tam istifadə etməyin vacibliyini diqqətə çatdırdı.

Mehriban Əliyeva Azərbaycanda

son illərdə iqtisadi sahədə böyük islahatların aparıldığını qeyd etdi, əsas məqsədin iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi olduğunu bildirdi, özəl sektorun rolunun artırılmasının zərurliyinə toxundu, bu sahədə Fransanın təcrübəsinin maraqlı olduğunu dedi.

Azərbaycana ilk dəfə səfər etdiyini bildiren Fransanın İqtisadiyyat və Maliyyə naziri ölkəmizin regionda xüsusi mövqeyə malik olduğunu vurğuladı. Brüno Lø Mer də ölkələrimizin iqtisadi əməkdaşlığının böyük potensialını qeyd etdi, Azərbaycan və Fransa şirkətləri arasında əlaqələrin daha da genişləndirilməsinin və inkişaf etdirilməsinin əhəmiyyətini vurğuladı.

Görüşdə ölkələrimiz arasında qeyri-neft sektorunda həyata keçirilən layihələr, Fransa şirkətlərinin Azərbaycanın özəl qurumları ilə işgüzar əlaqələri və digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Baş Nazir Novruz Məmmədov Fransanın “Şərəf Legionu” ordeni ilə təltif edilib

Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Novruz Məmmədov Fransanın Prezidentinin Fərmanı ilə “Şərəf Legionu” ordeninin

zabit dərəcəsi ilə təltif edilib. Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirlər ki, Baş Nazirə ordeni Fransanın Bakıda səfərdə olan İqtisadiyyat və Maliyyə naziri Brüno Lø Mer hökumət adından təqdim edib. Fransız dilinin, ədəbiyyatının peşəkar tədqiqatçısı Novruz Məmmədov bu ali mükafata Azərbaycan-Fransa əməkdaşlığına verdiyi töhfəyə görə layiq görülüb.

Bu xoş xəbəri çatdırmaqdan məmnun olduğunu bildiren Fransanın İqtisadiyyat və Maliyyə naziri Brüno Lø Mer, ölkəsinin Baş Nazir Novruz Məmmədova xüsusi hörmət və ehtiramı olduğunu vurğulayıb.

Baş Nazir Novruz Məmmədov isə öz növbəsində bu ali mükafata layiq görüldüyünə görə Fransa dövlətinə və fransız xalqına minnətdarlığını bildirib. “Şərəf Legionu” ordeni 1802-ci il mayın 19-da Napoleon Bonapard tərəfindən təsis edilib. Fransanın ən yüksək dövlət mükafatı olan “Şərəf Legionu” ordeninin 5 dərəcəsi var. Fransa Respublikası və onun xalqı qarşısında xüsusi xidmətləri olan şəxslərə verilən “Şərəf Legionu” ordeninin zabit dərəcəsinə indiyədək dünyanın bir çox görkəmli insanları layiq görülüb.

Düşmən təxribatı davam edir

Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində təmas xəttində yerləşən Dövlət Sərhəd Xidmətinin sərhəd döyüş mövqelərinə qarşı düşmən tərəfinin təxribatları davam etməkdədir. SİA-nın verdiyi məlumata görə, 2019-cu ilin 28 iyul tarixində 22:00 radələrində döyüş mövqelərimiz və arxa istiqamətdə hərəkətdə olan hərbi nəqliyyat vasitələrimiz düşmən tərəfindən növbəti dəfə atəşə tutulmuşdur.

Düşmən snayperləri tərəfindən açılmış güllələr üzərində “Hərbi tibbi yardım” sözləri yazılmış və qızıl aypara nişanının təsviri olan “UAZ” markalı avtomobilə dəymişdir. Düşmən snayperlərinin atəş nöqtələri cavab atəşilə susdurulmuşdur.

Cavid Qurbanov: Azərbaycan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə sərnişindəşimaya hazırdır

Azərbaycan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə sərnişin daşınmasına başlamağa hazırdır. Bu sözləri “Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC-nin sədri Cavid Qurbanov deyib. O bildirib ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə sərnişindəşimaya başlanıl-

maması digər ölkələrlə əlaqədardır. Gürcüstan və Türkiyə tərəfləri bu xəttlə sərnişin qatarının işə düşməsinə hazır olduqdan sonra sərnişin daşımalarına başlanılacaq.

Yeni Azərbaycan Partiyası ilə ETSN-nin birgə layihəsi olan “Ətraf mühitin mühafizəsində gənc nəslin rolu” yay məktəbinin açılışı olub

Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin birgə layihəsi olan “Ətraf mühitin mühafizəsində gənc nəslin rolu” mövzusunda yay məktəbinin açılışı keçirilib.

YAP Siyasi Şurasının üzvü, Ekologiya və Təbii Sərvətlər nazirinin müavini Firdovsi Əliyev bildirdi ki, bu yaxınlarda YAP və ETSN arasında birgə fəaliyyət proqramı barədə sənəd imzalanıb: “Ümumiyyətlə, ekoloji problemlər hər zaman

bəşəriyyəti narahat edir. Onun sözlərinə görə, Ulu Öndər Heydər Əliyev ikinci dəfə hakimiyyətə gəldikdən sonra ilk yaranan qurum ETSN olub. Nazirlikdə YAP-ın 5 mindən artıq üzvü var. Onların əksəriyyəti gənclərdir. Bildiyiniz kimi, YAP-ın 700 mininci üzvünə partiya vəsiqəsinin təqdim edilməsi münasibətilə Yeni Azərbaycan Par-

tiyası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə birgə “700 min ağac əkək” kampaniyası həyata keçirilir. Ümumiyyətlə, Yeni Azərbaycan Partiyası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə birgə xeyli sayda möhtəşəm layihələr həyata keçirmişdir. Bu layihələr bu gün uğurla davam edir.”

Yeni Azərbaycan Partiyasının Siyasi Şurasının üzvü, partiyanın Gənclər Birliyinin sədri Seymur Orucov çıxış edərək bildirdi ki, gənclər “Ətraf mühitin mühafizəsində gənc nəslin rolu” mövzusunda “Yay məktəbi”nə qatılmaqla ətraf mühit və onun mühafizəsi ilə yaxından tanış olacaqlar: “Bu gün əldə olunan nailiyyətləri gələcək nəsillərə ötürməliyik. Məsələrimizi və torpaqlarımızı qorumaq lazımdır. Azərbaycanın hər qarışı gözəldir”.

Daha sonra Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Səyyarə Məmmədova və “Ekosfera” İctimai Birliyinin sədri Firuzə Sultanzadə “Ətraf mühitin və təbii sərvətlərin mühafizəsi sahəsində maarifləndirici tədbirləri və bu sahədə gənclərin rolu” mövzusunda çıxış ediblər. Qeyd edək ki, “Yay məktəbi” 5 gün davam edəcək.

“Jara-2019” Beynəlxalq Musiqi Festivalı başa çatıb

Bakıda, “Sea Breeze Resort” istirahət mərkəzində “Jara-2019” Beynəlxalq Musiqi Festivalına yekun vurulub. AZƏRTAC xəbər verir ki, festivalın sonuncu gecəsində dünyaca məşhur estrada ulduzlarının ifaları ilə müşayiət olunan xoreoqrafik səhnəciklər, fərqli dekorasiyalar, işıq və lazer şousu təqdim edildi.

Musiqili gecədə məşhur estrada ulduzları və qruplar Emin, Timati, Nazima, TERNOVOY, Doni, Mişa Marvin, Klava Koka, Natan, Qriqori Leps, Ciqan, MOLLY, Loboda, HammAli i Navai, CYGO, Mari Kraymbreri, Rauf, Faiq, ZOMB, Nyuşa, Lyubov Uspenskaya, Rasa, Kosmos Girls, Elvin Qrey, Ellai, MOT, Aysel, Asammuell, Babək Məmmədrazayev, Samra, Fika, İsayya, Evqeniya Mayer, Velvet, Aleksandr Panayotov, Slava, Yuliya Kovalçuk, JONY, Elman, Andro, Gemini, Alessandra, Anna Sedokova, Timur Rodriqez, TEREZA və Serebro bir-birindən maraqlı ifalarla çıxış etdilər.

Festival sənətçilərin səhnədə birgə ifası və atəşfəşanlıq ilə yekunlaşdı. “Jara 2019” Beynəlxalq Musiqi Festivalında dörd gün ərzində əsl bayram ab-havası ya-

şandı. İki yüzdən çox məşhur estrada ulduzunun iştirak etdiyi bütöfəki festival həm də yüksək səviyyədə təşkilatçılığı ilə yadda qaldı.

Artıq dördüncü ildir keçirilən festivalın təşkilatçıları müğənni və bəstəkar, Azərbaycanın Xalq artisti Emin Ağalarov, Rusiyanın Əməkdar artisti Qriqori Leps, “Russkoye radio”nun və “Qızıl qrammofon” mükafatının təsisçisi Sergey Kojevnikovdur.

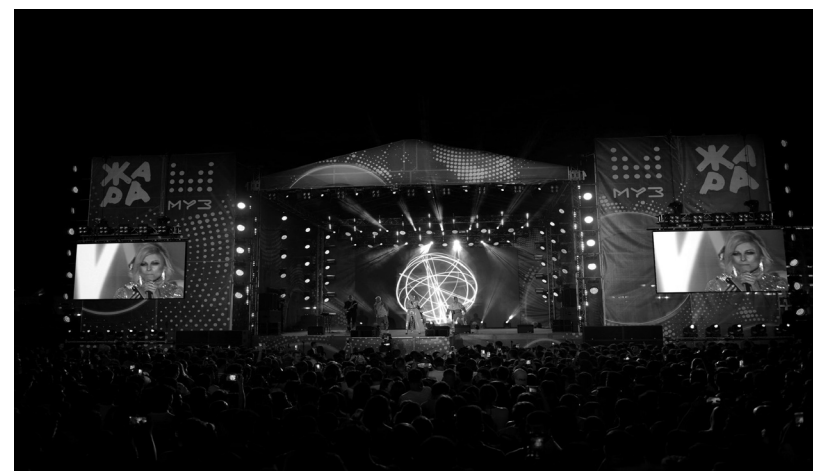
30 iyul 2019-cu il

Heydər Əliyev Mərkəzinin parkında “MUZ-TV diskoteka”

Heydər Əliyev Mərkəzinin parkında “MUZ-TV diskoteka” keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, “Jara” Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində Rusiyanın “MUZ TV” telekanalının təşkil etdiyi diskotekada Emin, Svetlana Loboda, İrina Dubtsova, HammAli & Navai, Mari Kraymberi, MBAND, Mot, NATAN, Nyuşa, Ciqan, Rauf & Faik, Zvonki, Aleksey Çumakov, Yuliya Kovalçuk, RASA, Mitya Fomin, İrina Nelson, Maşa Veber və digər estrada ulduzları çıxış ediblər.

Minlərlə şəhər sakini və qonaqların əyləndiyi tədbirin tamaşaçıları arasında Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva da olub.

Sərhəddə təxribat - Növbəti erməni məkrlərinin qarşısı alındı

Leyla Abdullayeva: "Ermənistan rəhbərinin sülh və münəfişənin həlli ilə bağlı dediklərinə necə inanmaq olar?!"

Məlum olduğu kimi, Dövlət Sərhəd Xidməti Ermənistan mətbuatının Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində təmas xəttində atəşkəs rejiminin pozulması barədə yaydığı məlumatı münasibət bildirib.

DSX-nin məlumatına əsasən, quduzlaşmış işğalçı erməni təmas xəttində yerləşən sərhəd döyüş mövqelərinə qarşı 28 iyul tarixində saat 09:00-dan etibarən bir neçə istiqamətdən döyüş mövqelərimiz və arxa istiqamətdə hərəkətdə olan hərbi nəqliyyat vasitələrimiz düşmən snayperləri tərəfindən atəşə tutub: "Düşmən snayperləri tərəfindən döyüş mövqelərimizdən arxa istiqamətdə hərəkətdə olan "KamAZ" markalı hərbi yük maşını atəşə tutulub, açılan güllələrdən biri avtomobilin ön şüşəsinə dəyib. Düşmən snayperinin atəş nöqtəsi cavab atəşi ilə susdurulub".

Bu isə Ermənistanın qanunsuz fəaliyyətləri davam etdirməsi danışıqlar prosesinin pozulmasına yönəlmiş növbəti təxribatçı cəhddir.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunları bölmələrinin Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində təmas xəttinin xidmət apardıqları sahəsində əməliyyat şəraitinə tam nəzarət etdiyi qeyd olunur.

Düşmən snayperlərinin atəş nöqtələri cavab atəşilə susdurulub.

"Ermənistan rəhbərliyi sonunda anlamalıdır ki, bölgədə davamlı sülh və rifahın təmin olunmasının yeganə yolu Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarının azad olunması və bu ərazilərdən didərgin salınmış məcburi köçkünlərin öz evlərinə geri qayıtmasının təmin olunmasıdır"

Ermənistan silahlı qüvvələrinin atəşkəs rejimini pozaraq, Qazax rayonunun II Şıxlı kəndi yaxınlığındakı sərhəd döyüş məntəqəsinin mövqelərini iri çaplı silahlardan atəşə tutmuş və hadisə zamanı Dövlət Sərhəd Xidmətinin əsgəri Ceyhun Bayramov yaralanıb. Xüsusilə vurğulamaq istərdik ki, bu hadisə Ermənistan-Azərbaycan qoşunlarının təmas xəttində deyil, məhz Ermənistan-Azərbaycan sərhədində baş verib.

Bunu XİN-in Mətbuat Xidməti idarəsinin rəhbəri Leyla Abdullayeva bildirib. L.Abdullayevanın sözlərinə görə, Ermənistanın Baş naziri dünən müsahibəsində münəfişənin həlli üzrə aparılan danışıqların konkret nəticə verməsi üçün erməni və azərbaycanlı xalqların maraqlarına cavab verən həllin əldə olunmasının vacibliyindən bəhs edib: "Bu bəyanatın verilməsindən bir neçə saat sonra Ermənistan-Azərbaycan sərhədində sözügedən insident baş vermişdir. Belə olduğu halda, Ermənistan rəhbərinin sülh və münəfişənin həlli ilə bağlı dediklərinə necə inanmaq olar?! Baş vermiş bu hadisə ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin xalqların sülhə hazırlanması ilə bağlı məlum çağırışına tam şəkildə ziddir.

Ermənistan rəhbərliyi sonunda anlamalıdır ki, həm erməni, həm də azərbaycanlı xalqlarının marağında olan əsas məsələ bölgədə davamlı sülh və rifahın təmin olunmasıdır. Buna nail olmağın yeganə yolu isə hərbi işğal faktorunun aradan qaldırılması, Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarının azad olunması və bu ərazilərdən didərgin salınmış məcburi köçkünlərin öz evlərinə

geri qayıtmasının təmin olunmasıdır. Yalnız bundan sonra bölgədə hər iki xalqın marağına cavab verən dayanıqlı sülh, inkişaf və tərəqqi təmin olunacaqdır".

Göründüyü kimi, münəfişənin həlli ilə bağlı münbit şəraitin yaradılmasına baxmayaraq, quduzlaşmış Ermənistanın atəşkəs rejiminin arxasında gizlənərək destruktiv şəkildə qeyri-qanuni fəaliyyətləri davam etdirməsi danışıqlar prosesinin pozulmasına yönəlmiş növbəti təxribatçı cəhddir. Buna görə bütün məsuliyyəti Ermənistanın siyasi-hərbi rəhbərliyinin üzərinə düşür.

Eyni zamanda, işğalçı ölkə bunu da anlamalıdır ki, bu kimi təxribatçı əməllərinə müvafiq şəkildə cavab vermək hüququnu Azərbaycan özündə saxlayır.

Georgi Vanyan: "İşğal olunmuş ərazilər suveren Azərbaycanın torpaqlarıdır"

Lakin işğalçı ölkə nə qədər təxribatçı əməllərə əl atsalar da, istər beynəlxalq təşkilatları, istərsə də siyasətçilər kimin haqlı olduğunu yaxşı bilir. Erməni hüquq müdafiəçisi, Qafqaz Sülhməramlı Təşəbbüslər Mərkəzinin rəhbəri Georgi Vanyan məsələnin həllində Azərbaycan dövlətinin siyasətinin uğurlu olduğunu söyləyib: "Ermənistan hakimiyyətinin iddiaları əsassızdır. İşğal olunmuş ərazilər suveren Azərbaycanın torpaqlarıdır və qeyri-qanuni yolla "qurulmuş" qondarma rejimin nəzarətindəki torpaqlar BMT tərəfindən tanınan Azərbaycan Respublikasının ərazisidir. Erməni xalqı istər əvvəlki, istərsə də küçədən gələn yalançı "depokrat" Nikol Paşinyanın xalqına etdiyi bu cəlladlığa dözmə bilmir. Görünür, N.Paşinyan da əvvəlki kimi, hakimiyyətdən getməsinin vaxtı-

dır".

Ermənistan Azərbaycan dövləti qarşısında gücsüz və ölü dövlətdir

Bunun dəfələrlə şahidi olmuşuq. Doğrudur, ermənilər öz doğma torpaqlarımızdan elə yenə də öz doğma torpaqlarımızı vururlar, bizim cəsur ərənlərimiz də ermənilərin başlarına od tökülür. Elə yada salaq 2016-cı il aprelin 2-də Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərində yerləşən Ermənistan hərbi hissələrinin Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bütün cəbhəboyu mövqelərini iriçaplı silahlar, minaatlar, qumbaraatan və artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutaraq, qoşunların təmas xəttində növbəti təxribatını. Kim haqlı oldu? Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qısa müddətdə həyata keçirdiyi əks-tədbirlər nəticəsində erməni birləşmələrinin uzun illərdən bəri mühəndis-istehkam baxımından möhkəmləndirdikləri birinci müdafiə xətti yarıldı, strateji əhəmiyyətə malik bir neçə yüksəklik və yaşayış məntəqələri tam azad olundu. Bu, bir daha sübut etdi ki, Ermənistan Azərbaycan dövləti qarşısında gücsüz və ölü dövlətdir.

Belə vəziyyətdə hakimiyyət üçün daha bir ciddi problem orduda ölmüş Ermənistanın əsgər anaları təşkilatları və bəzi QHT üzvlərinin Ermənistan Müdafiə Nazirliyi qarşısında aksiya keçirməsidir. Bununla yanaşı, erməni saytlarının xəbərinə görə, Ermənistan rəhbərliyi itkilərin sayının dəqiq bilinməməsi üçün ordu rəhbərliyinə mətbuatla əlaqəni kəsməsi göstərişini verib. Bu isə əsgər anaların hiddətinə səbəb olub.

Məsələyə münasibət bildiren erməni deputatı, general Seyran Saroyan məsələ ilə bağlı əsas günahı prezident Serj Sarkisyan-da görüb. O, Ermənistan ordusunun zəif olduğunu vurğulayıb: "Güclünün yanında zəif həmişə günahkardır".

Eyni zamanda, erməni mətbuatı da açıq şəkildə etiraf edir ki, Qarabağdakı son döyüşlərdə Ermənistan tərəfi o qədər itki verib ki, yaralıların yerləşdirilməsi üçün Qarabağdakı hospitallarda yer qalmayıb və onlar helikopterlərlə, avtomobillərlə Yerevana göndərilir.

Ümumiyyətlə, erməni mətbuatı döyüşlər başlayan gündən etibarən Ermənistan Müdafiə Nazirliyini itkiləri gizlətməkdə, yalan məlumatlar yaymaqda günahlandırır. Bütün bunlar Ermənistan ordusunda hansı vəziyyətin hökm sürdüyünü göstərməklə yanaşı, hakimiyyətə qarşı etiraz aksiyalarının da genişlənməsinə, ölkədə situasiyanın daha da gərginləşməsinə rəvac verir.

Sonda Serj Sarkisyanın erməni gəncləri ilə görüşündə işlətdiyi bir ifadəni xatırlatmaq istərdim: "Biz üstümüzdə düşən missiyanı yerinə yetirdik". O, buna əsaslanırdı ki, Ermənistan türksüzleşdi, Azərbaycanın 20 faiz torpağını qamardıqlar, Dağlıq Qarabağı tamamilə ələ keçirdilər və s. Görün, bu faşist xislətli ölkə başçısı öz yeniyetmələrini nəyə təhrik edirdi? "Yerdə qalanlarını da siz həll etməlisiniz. Bu, sizin borcunuzdur". İnsanlığa sığmayan vəhşiliyin bu cür etirafını ancaq Serj Sarkisyan bacarırdı. Görünür,

indi də Sarkisyanın bu yolunu küçə "demokrati" Nikol Paşinyan davam etdirmək istəyir. Lakin onun da istəyi ürəyində qalacaq. Qoy Tanrı faşistin ən dəhşətli olan erməni qaçıqların cəzasını versin. Bir də bu qaçıqlar anlamalıdırlar ki, insanlıq əleyhinə cinayət cəzasız qalmayacaq.

- Yaranmış vəziyyətlə bağlı millət vəkili Asim Mollazadə Ermənistan müstəqil dövlət olmadığından, bir çox hallarda cəbhə xəttində gərginlik yaratmaq əmrini də "ağa"larından alır". O, hesab edir ki, ermənilərin "ağa"larının bölgədə xüsusi maraqları olduğundan, cəbhə xəttində gərginliyi yaratmaq, müəyyən siyasi məqsədlər güdür. "Bu yolla Azərbaycana təzyiq edərək, hansısa niyyətlərini həyata keçirməyə çalışırlar. Ona görə də ermənilərin son günlərdə cəbhə xəttində atəşkəs rejimini pozaraq, təxribatlar törətməsinin arxasında bir şantaj dayanır".

- Politoloq Qabil Hüseynli öz növbəsində hesab edir ki, ermənilər cəbhə xəttində gərginlik yaratmaq, Azərbaycanı öz təxribatlarına cəlb etmək istəyir: "Bu yolla həm də özlərinin ordusunun daxilindəki pozuculuq, fərarilik hallarını "xarici düşmən" obrazı ilə cəzalandırmağa çalışırlar. Elə bu günlərdə Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində təmas xəttində atəşkəs rejiminin pozulması dediklərimizi təsdiqləyən amildir". Politoloq əlavə edib ki, burada daxili amillər də mövcuddur: "Belə ki, bu gün Ermənistan cəmiyyətində artıq Paşinyan rejiminə qarşı böyük nifrət və inanmazsızlıq formalaşmış. Və görünür, Paşinyan da sərhəddə vəziyyəti gərginləşdirməklə daxili ictimai-siyasi vəziyyəti öz xeyrinə dəyişmək istəyir. Nifrət o qədər güclüdür ki, hətta, gənclər ordudan yayınır və birdəfəlik ölkəni tərk edirlər. Bu yolla Nikol da Sarkisyan kimi cəmiyyətin gözünü qorutmaq istəyir.

Bir sözlə, Ermənistan nə qədər təxribat törətmək istəsə də, Paşinyan və komandası da daxil, bütövlükdə erməni toplumunun qurtuluşu, xilasını məhz elə Azərbaycanla bağlıdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bildirib ki, bu gün demək olar ki, Dağlıq Qarabağ problemindən başqa heç bir məsələ həll olunmamış qalmır: "Aprel hadisələrindən sonra, ilk növbədə, dünya ictimaiyyəti, vasitəçiliklə məşğul olan beynəlxalq qurumlar, təşkilatlar bir daha əmin oldular ki, Azərbaycan xalqı ərazilərinin işğal altında qalması ilə barışmayıb və barışmayacaq. Bu, Ermənistan hakimiyyəti üçün də bir dərs olmalıdır. Yəqin ki, onlar lazımi nəticələr çıxaraçaq və danışıqlar prosesində konstruktiv mövqedən çıxış edəcəklər. Uzun müddət davam edən status-kvo tezliklə dəyişməli, münəfişə beynəlxalq hüququn normaları və prinsipləri əsasında, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməlidir. Azərbaycan əsgəri "hərbi yolla Dağlıq Qarabağ münəfişəsinin həlli yoxdur" fikrini təkrarlayanlara real şəkildə sübut etdi ki, hərbi yolla torpaqların azad olunması, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi mümkündür və bu məsələ ən qısa vaxtda öz həllini tapmalıdır".

Beləliklə, sadə bir məntiqi nəticə: Ermənistan nə qədər təxribat aparsa da, reallıq budur: TƏCAVÜZKAR QUDUZLAŞMIŞ İŞĞALÇI ERMƏNİSTAN ZƏBT ETDİYİ TORPAQLARDAN ÇÜIXMALIDIR, BAŞQA YOL YOXDUR!

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Növbəti primitivlik: vizasız gediş-gəlişin ermənisayağı analizi”

Dünya qloballaşır. Bir-birindən coğrafi olaraq çox-uzaqda yerləşən ölkələr arasında belə vətəndaşların sərbəst hərəkət etməsi istiqamətində addımlar atılır. Avropa İttifaqında məlum Şengen zonası mövcuddur. MDB daxilində vizasız gediş-gəliş vardır. Çoxlu sayda dövlətlər iki-tərəfli qaydada vizasız gediş-gəliş tətbiq edirlər. Və bu proses getdikcə genişlənir. Bir neçə gün öncə Azərbaycan rəhbərliyi Türkiyə vətəndaşlarına qarşı ölkədə bir ay müddətində vizasız qalma hüququnun verilməsi barədə tarixi qərar qəbul etdi. Bütün normal insanlar bunu çox müsbət qarşıladılar. Lakin Ermənistan KİV-i və ekspertləri bunu sözün həqiqi mənasında çox basit şəkildə şərh edib qərəzli və məntiqsiz izahları ilə öz-lərini gülüş hədəfinə çevirdilər. Bir qədər geniş aspektdə yanaşdıqda isə, ermənilərin hansı səbəblərdən bu cür səviyyə-siz və qeyri-sivil düşüncələrinin səbəbləri aydın olur. Məhz bu kontekstdə Ermənistan KİV-də vizasız rejimlə bağlı ifadə edilən “fikirlər”in təhlili üzərində geniş dayanmağa ehtiyac görürük.

Qloballaşma: rəsmi İrəvanın bu prosesə əks reaksiyası

Dünyada gedən qloballaşma prosesinin əlamətlərindən biri insanların hərəkət sərbəstliyinin təmin edilməsidir. Avropa İttifaqının yeni strateji planında da bu məqam əks olunub. Dünyanın istənilən ölkəsinin vətəndaşı maneəsiz olaraq hərəkət etmək hüququna malik olmalıdır. Yeni global səviyyədə gedən proseslər bu məsələdə şəffaflığın təmin edilməsini zəruri edir. Bu baxımdan müxtəlif dövlətlər arasında vizasız gediş-gəlişin reallaşdırılması bütün hallarda müsbət addım sayılır.

Həmin bağlılıqda MDB ölkələri arasında, Avrasiya İqtisadi İttifaqında, Aİ-nin daxilində və bir sıra kənar dövlətlərin vətəndaşları üçün vizasız gediş-gəlişin olması müsbət hal kimi qiymətləndirilir. Gürcüstan vətəndaşları Türkiyəyə və Aİ ölkələrinə vizasız səfər edə bilərlər. Rusiya dünyanın bir sıra dövlətləri ilə viza rejiminin aradan qaldırılması istiqamətində işlər aparır. Bu yaxınlarda Vladimir Putin bəyan etdi ki, Türkiyənin müəyyən qrup vətəndaşları da Rusiyaya üç ay vizasız giriş edə bilərlər.

Cənubi Qafqazda Azərbaycan vətəndaşları Gürcüstan vizasız gedə bilər, eyni ilə Ermənistan vətəndaşları da Gürcüstan vizasız səfər edirlər. İran birtərəfli qaydada Azərbaycan vətəndaşlarının ölkəyə vizasız səfər etməsinə imkan yaradıb. Bir sıra səbəblərə görə Azərbaycan eyni qaydanı Türkiyə və İran vətəndaşlarına tətbiq edə bilmirdi. Yəni dünyada müşahidə edilən proseslər aspektində istənilən halda viza rejiminin aradan qaldırılmasının insanlara fayda verdiyini deyə bilərik.

Azərbaycan Türkiyə vətəndaşları üçün sadələşdirilmiş viza rejimini ləğv edib. Əslində, bu qərar Rusiyanın məlum qərarından sonra verilib. Belə aydın olur ki, Azərbaycan, Türkiyə, Gürcüstan və Rusiya vətəndaşları vizasız böyük bir geosiyasi məkanda sərbəst hərəkət edə biləcəklər. Burada Gürcüstan vətəndaşlarının Rusiyaya gətməsi istisnadır, hələlik viza məsələsi qalır. Lakin bir Türkiyə vətən-

daşı Gürcüstana, oradan Rusiya və ya Azərbaycana vizasız səfər edə bilər. Türkiyə vətəndaşları İran və İraqa da vizasız səfər edə bilərlər. Aydın olur ki, ortada ala qarğa kimi qalan ancaq Ermənistandır.

Məsələnin maraqlı tərəfi də məhz bu məqamla bağlıdır. Belə ki, Ermənistan mətbuatı Azərbaycanın Türkiyə vətəndaşları ilə bağlı qərarını elə mənasız və qərəzli kontekstdə qiymətləndirməyə çalışırlar ki, ümumiyyətlə, ermənilərin müasir dünyadan çox geridə qaldığı təəssüratı yaranır. Onlar gah İranın müqavimətinin qırılmasından bəhs edir, gah Naxçıvanla bağlı ağlısız və məntiqsiz iddialar ortaya atır, gah da Azərbaycanın Türkiyə vətəndaşlarına vizanı ləğv etməsinə hansısa mifik “fobiya” əlaməti sayırlar.

Doğrudan da, bu sonuncu “erməni arqumenti” primitivliyi və antisivilliyi ilə bütün başqa faktorları arxada qoyur. Təəvvür edin, bir ölkə başqa bir ölkənin vətəndaşlarının öz ərazisinə girişini vizasız etdiyi haqqında qərar qəbul edir, kimse burada fobiya axtarır. Əsl fobiya bu cür düşüncələrin beynlərində və emosiyalarında. Soyqırım xəstəliyinə tutulanlar adi insani haqları belə tanımaq istəmir. Onlar onu da anlamırlar ki, Türkiyə vətəndaşları içərisində erməni əsilli olanlar da vardır. Onlar Azərbaycana vizasız səfər edəndə, hansı fobiyanın daşıyıcıları olacaqlar?

İnsan haqları: Ermənistan öz vətəndaşlarının hüquqlarını kobudcasına pozur!

Əlbəttə, bu cür gülünc və ibtidai dövr iradları haqqında danışmamaq da olardı. Lakin məsələ ondan ibarətdir ki, ermənilərin hətta bu kimi absurd iradlarına belə beynəlxalq təşkilatlar etiraz etmirlər. Onlar bir tərəfdən vahid dünyadan danışır, digər tərəfdən isə hansısa bir ölkə mediasının antiinsani fəaliyyətinə reaksiya vermirlər.

İndi erməni mətbuatı və ekspertləri ciddi-cəhdlə çalışırlar ki,

The screenshot shows the New Times website interface. The main article is titled "Növbəti primitivlik: vizasız gediş-gəlişin ermənisayağı analizi". The article text is partially visible, starting with "Dünya qloballaşır. Bir-birindən coğrafi olaraq çox-uzaqda yerləşən ölkələr arasında belə vətəndaşların sərbəst hərəkət etməsi istiqamətində addımlar atılır. Avropa İttifaqında məlum Şengen zonası mövcuddur. MDB daxilində vizasız gediş-gəliş vardır. Çoxlu sayda dövlətlər iki-tərəfli qaydada vizasız gediş-gəliş tətbiq edirlər. Və bu proses getdikcə genişlənir. Bir neçə gün öncə Azərbaycan rəhbərliyi Türkiyə vətəndaşlarına qarşı ölkədə bir ay müddətində vizasız qalma hüququnun verilməsi barədə tarixi qərar qəbul etdi. Bütün normal insanlar bunu çox müsbət qarşıladılar. Lakin Ermənistan KİV-i və ekspertləri bunu sözün həqiqi mənasında çox basit şəkildə şərh edib qərəzli və məntiqsiz izahları ilə öz-lərini gülüş hədəfinə çevirdilər. Bir qədər geniş aspektdə yanaşdıqda isə, ermənilərin hansı səbəblərdən bu cür səviyyə-siz və qeyri-sivil düşüncələrinin səbəbləri aydın olur. Məhz bu kontekstdə Ermənistan KİV-də vizasız rejimlə bağlı ifadə edilən “fikirlər”in təhlili üzərində geniş dayanmağa ehtiyac görürük."

İrəvanın Azərbaycanın qəbul etdiyi qərardan narazı qaldığı təəssüratını yaratsınlar. Bunun üçün bəzən absurd məntiq ortaya qoymağa da cəhdlər edilir. Məsələn, Xəzər dənizində batmış bir İran tankerini Türkiyə vətəndaşlarının vizasız gediş-gəlişinin tətbiqi arasında “dahiyanə əlaqə tapıblar”. Bəzən düşünürsən ki, insan nə qədər kor və ya qərəzli ola bilər? Bir qədər geniş aspektdə yanaşdıqda isə, erməni xislətinin cılızlığının səbəbini anlamaq olur.

Məsələ ondan ibarətdir ki, regionda Ermənistan qədər tənha ikinci ölkə yoxdur. Moskva onun başında ekib, ayağında biçir. İran Qərb faktoruna görə İrəvanla elə də real yaxınlaşa bilmir. Türkiyə ilə Ermənistanın münasibəti məlumdur. Gürcüstanla əlaqələr mövcuddur, lakin onun tam inkişafı yəne də Ermənistanın qərəzli münasibəti ucubətindən baş vermir. Onda ümumi mənzərə necə görünür?

Cənubi Qafqazda ancaq Ermənistan vətəndaşları ən az hərəkət sərbəstliyinə malikdirlər. Bunun əksinə olaraq, digər ölkələr arasında getdikcə daha sərbəst hərəkət rejimi bərqərar olunur. Deməli, Ermənistanın ağır-dolusu danışdığı insan haqları sahəsində ciddi probleminin olduğunu beynəlxalq hüquq çərçivəsində öz təsdiqini tapır. Konkret olaraq, Ermənistan hakimiyyəti birbaşa öz vətəndaşlarının haqlarını tapdalayır, onların hüquqlarını pozur. Sadə vətəndaşın nə günahı var ki, ona Azərbaycan və ya Türkiyəyə gətməyi qadağan edirlər? Sadə erməni insan kimi bütün ölkələrə səfər etmək hüqu-

quna malik olmalıdır. Lakin rəsmi İrəvan Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasət yeritdiyindən, bu imkandan Ermənistan vətəndaşları məhrumdurlar. Deməli, Ermənistan hakimiyyətinin siyasəti ilk növbədə öz vətəndaşlarının hüquqlarının pozulmasına gətirib çıxarır.

Görünür, bunları İrəvanda da anlayır və bu səbəbdən normal halda müsbət hadisə olan viza rejiminin ləğvini müxtəlif süni geosiyasi faktorlara bağlamağa çalışırlar. Lakin bu istiqamətdə nə qədər addım atılırsa, bir o qədər də gülünc vəziyyətə düşürlər. Hazırda Ermənistan cəmiyyəti hər tərəfdən təcrid olunmuş durumdadır. İran istiqamətində məhdudiyətlər Amerika faktoruna görədir, Rusiya ilə ortaq sərhəd yoxdur, Gürcüstan-Rusiya münasibətləri də normal deyil, Azərbaycana yollar tam bağlıdır, Türkiyə ilə isə vətəndaşların gediş-gəlişi mövcuddur, lakin rəsmi səviyyədə maneələr İrəvan tərəfdən yaradılır. Bu yaxınlarda Türkiyədən mal gətirən erməniləri yəne həbs edib, onları incidiblər. Bu da “erməni tolerantlığı” və “erməni demokratiyası”! Əslində, onlar öz nifrətlərində boğulmaqda davam edirlər!

Bu realıqları onu göstərir ki, Ermənistan rəhbərliyi getdikcə daha çox məsələlərdə vətəndaşlarına normal izah verə bilmir. Nikol Paşinyanın “məxməri inqilab” “qoğalı” da bitmək üzrədir. İndi ancaq söz qalıb, arxasında heç bir konkret iş dayanmır. Ermənistan sosial-iqtisadi irəliləyişi göstərən fakt və ya proses yoxdur. Bu səbəbdəndir ki, bütün

dünya tərəfindən normal və hətta müsbət qarşılanan vizasız gediş-gəlişin tətbiqindən də qərəzli siyasəti nəticələr çıxarmağa çalışırlar.

Digər tərəfdən, son zamanlar Ermənistan rəhbərliyinin Dağlıq Qarabağla bağlı tərribatçı davranışları onların realıq hissini tamamilə itirdiklərinin göstəricilərindəndir. İşğal etdikləri Azərbaycan torpaqlarından silahlı qüvvələrini çəkmək əvəzinə Ermənistan rəsmiləri Dağlıq Qarabağa yeni yollar çəkmək haqqında bəyanatlar verir. İşğalçı əvvəlcədən beynəlxalq hüquq pozandır, ancaq həmsədrlər bu kimi tərribatçılara niyə reaksiya vermir, böyük sualdır. Çünki əgər söhbət münafiq bəyənəlxalq hüquq normaları çərçivəsində həll etməkdən gedirsə, bu qaydanı pozanlara dərhal xəbərdarlıq edilməli və bunun qarşısı alınmalıdır. Yox, əgər məqsəd beynəlxalq hüquq normaları adı altında Azərbaycanın fikrini yayındırmaq və paralel olaraq təcavüzkar yeni imkanlar yaratmaqdırsa, bunun da hesabı verilməlidir. Hansısa dairələr düşüncülərsə ki, müharibə yolu - “yox”, danışıqlar - “hə” kimi ümumi ifadələrlə məsələni sonsuz qədər uzada bilərlər, həyatlarının ən böyük səhvini edirlər.

Çünki ermənilər və onların havadarları prosesləri dalana aparırlar. Onlar müharibə istəyir və onu alacaqlar. Azərbaycan Ordusu zərbələri ilə erməni təcavüzünü cəhənnəmə vasil edəndə, Ermənistan kimsə kömək edə bilməyəcək!

Dünya gənclərinin Bakı Forumu

Beynəlxalq Multikulturalizm Yay və Qış məktəbləri layihəsi genişlənir

Ötən həftə IX Beynəlxalq Multikulturalizm Yay Məktəbi öz işini uğurla başa çatdırdı. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Böyük Britaniyada yerləşən "Gənclər Arasında Ümumi Söz" ("A Common Word Among the Youth-ACWAY") beynəlxalq təşkilatı və Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu ilə birgə təşkil etdiyi Yay Məktəbi çərçivəsində I Beynəlxalq Gənclər Forumu da keçirilib.

BBMM-in mətbuat xidmətindən qəzetimizə verilən məlumata istinadən, "Bakı Mədəniyyətlərərası Gənclər Forumu: Dinlərarası dialoqdan fəaliyyətə doğru" adlı forumda "Millətlərərası münasibətlərin gələcəyə inteqrasiyası" adlı plenar sessiya, eləcə də, "Sülh üçün dialoq", "Dinlərarası münasibətlərin müxtəlif platformalarda tətbiqi", "Din və münaqişələrin həlli yolu", "Multikulturalizm siyasəti və Azərbaycan multikulturalizmi modeli", "Millətlərərası münasibətlərin gələcəyə inteqrasiyası", "Din, texnologiya və gənclər: Dinlərarası gələcək" və digər mövzularda bölmə iclasları keçirilib. Forum iştirakçılarında Azərbaycanın multikulturalizmi, tolerant əhval-ruhiyyə, etnik-dini müxtəliflik, ölkəmizdə müxtəlif xalqların nümayəndələrinin, fərqli konfessiyaların dinc yaşaması haqqında mühazirələr təqdim edilib. Yay məktəbi müddətində iştirakçılar Fəxri Xiyabanda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər Xiyabanını ziyarət ediblər. Onlar BBMM-in Himayəçilər Şurasının sədri, akademik Kamal Abdullayev, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Millətlərərası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri, professor Etibar Nəcəfov və "Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İctimai Birliyinin sədri Tural Gəncəliyevlə görüşlərdə iştirak ediblər. 3 gün (15-17 iyul) davam edən forumdan sonra Yay məktəbinin iştirakçıları Oğuz, Qəbələ və Şəki rayonlarına səfər ediblər. Səfər zamanı onlar Oğuzda Yuxarı və Aşağı mehəllə sınaqoqlarına, Xalxal meşəsinə, Şəkiddə Karvan-saraya, Kiş kəndindəki Qədim Alban məbədinə, Qəbələdə udilərin yaşadığı Nic qəsəbəsinə, Alban-udi xristian kilsəsinə, habelə, "Şahdağ Qış-Yay Turizm Kompleksi"nə baş çəkiblər. Azərbaycandakı tolerant və multikultural mühit, habelə, gözəl təbiət və yüksək qonaqpərvərlik Yay Məktəbi iştirakçılarını heyran edib. Söhbət zamanı onlar Azərbaycanı çox bəyəndiklərini, burada gördüklərini öz ölkələrində də təbliğ edəcəklərini və yenidən bu gözəl diyara gəlmək arzusunda olduqlarını ifadə ediblər.

Mərakeş jurnalisti və tədqiqatçısı Əl Mahcub Dasaa: "Yay Məktəbi mənim üçün

faydalı oldu. Mən burada Azərbaycan multikulturalizmini kəşf etdim və dini-mədəni müxtəlifliyi parçalanmaya deyil, birliyə necə çevirməyi öyrəndim. Multikulturalizm Mərkəzinin direktoru ilə gələcəkdə Mərakeşlə əməkdaşlıq perspektivini müzakirə etdik. Çox istərdim ki, dini və mədəni müxtəliflik haqqında daha çox öyrənmək üçün yenidən Azərbaycana gəlim".

Marina Qonçaruk (Ukrayna): "Mən bir neçə ildir ki, Azərbaycan-Ukrayna layihələrinin təşkilində iştirak edirəm. Mən Azərbaycan multikulturalizmi konspeziyasını Ukraynada, xüsusən də, ziyalılar və tələbələr arasında təbliğ edirəm. Bizim tədbirlərdə Azərbaycandan da qonaqlar iştirak edirlər. Xüsusilə, Robert Mobili və Rafiq Danakarinin adlarını qeyd etmək istərdim. İştirak etdiyim bu Yay Məktəbi həm də mənə Azərbaycan multikulturalizmini Ukraynada daha peşəkər formada necə təbliğ edəcəyimi dəqiqləşdirməkdə kömək oldu".

Ruminiyalı tələbə Oprea Stefan Vlad: "Azərbaycana gelişmədən öncə, internetdən bu ölkə haqqında, az da olsa, məlumat öyrəndim. Azərbaycanın keçmiş sovet respublikası olduğu və neft ixracatçısı kimi tanınması barədə informasiya əldə etdim. Ölkəyə gəldikdən sonra isə, Azərbaycan mətbəxini, mədəniyyətini və musiqisini çox bəyəndim. Həm də sizin memarlıq üslubunuzdan çox xoşum gəldi. Burada həm qədim, həm də müasir üslubları özündə birləşdirən zəngin memarlıq var. Mən Azərbaycanı çox sevdim".

Xatırladaq ki, IX Beynəlxalq Multikulturalizm Yay Məktəbində 38 ölkənin - Azərbaycan, Madaqaskar, Mərakeş, ABŞ, Keniya, Çex Respublikası, Almaniya, Meksika, İngiltərə, Kanada, Hindistan, Avstriya, Yaponiya, Polşa, Rusiya, Efiopiya, Braziliya, Macarıstan, Türkiyə, Pakistan, Ruanda, Sudan, Myanma, Əlcəzair, Kamboca, Zambiya, Kamerun, Argentina, İndoneziya, İcveç, Estoniya, Portuqaliya, Xorvatiya, Qazaxıstan, Rumıniya, Ukrayna, İran və Avstraliya kimi ölkələrin aparıcı universitetlərindən 110 tələbə və tədqiqatçı iştirak edib.

Beynəlxalq Multikulturalizm Yay və Qış məktəbləri layihəsi BBMM-in "Azərbaycan multikulturalizmi fənninin xaricdə və ölkə universitetlərində tədrisi" layihəsinin məntiqi davamıdır. Tədris layihəsi çərçivəsində hazırda dünyanın 21, Azərbaycanın isə 39 nüfuzlu ali təhsil ocağında Azərbaycan multikulturalizmini öyrənən tələbələr üçün təşkil olunan Yay və Qış Məktəblərinin məqsədi həmin gənclərin nəzəri biliklərini multikultural və tolerant dəyərlərin qorunub-yaşadığı ölkəmizdə öz gözəli ilə görüb şahid olmasına şərait yaratmaqdır.

NƏZAKƏT ƏLƏDDİNQIZI

Bəxtiyar Əliyev: Bu festivalın Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizə olan böyük etimadın göstəricisidir

Azərbaycan bir çox mühüm beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edir. Bunlar həm Azərbaycanın gücünü, inkişafını göstərir, həm də ölkəmizi dünyada təbliğ edir.

Bunu Milli Məclisin deputatı Bəxtiyar Əliyev deyib. Deputat vurğulayıb ki, bu tədbirlər çərçivəsində Azərbaycana gələn çoxlu sayda qonaq ölkəmizin inkişafını, gözəlliyini, xalqımızın qonaqpərvərliyini görür: "Onlar Azərbaycanın bölgədə sülhün, əminamanlığın, inkişafın qarantı olan yeganə dövlət olduğunu görürlər. Bütün bunlar cənab Prezident İlham Əliyevin heyətə keçirdiyi siyasətin nəticəsidir".

B.Əliyev bildirib ki, bu günlərdə ölkəmizdə keçirilən XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalı yuxarıda qeyd olunanları bir daha təsdiq edir: "Belə bir mötəbər tədbirin Azərbaycanda keçirilməsi beynəlxalq aləmdə ölkəmizə olan yüksək etimadın daha bir göstəricisidir. Bu yarış gənc idmançılarımızın böyük təcrübə qazanmalarına, peşəkər idmançı kimi yetişmələrinə və gələcəkdə ölkəmizin bayrağını yüksəklərə qaldırmalarına səbəb olacaq. Eyni zamanda, bu festival Azərbaycan həqiqətlərinin bir daha dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmağa imkan verməklə yanaşı, ölkə iqtisadiyyatının, xüsusən də turizmin sektorunun inkişafına mühüm töhfə verir".

Rusiya mətbuatı: "Ermənistanda heyvanlara qarşı qəddarlıq adi hal alıb"

Ermənistanda heyvanlara qarşı qəddarlıq çoxdan adi hal alıb. Zalımlığa meyillilik, az qala, ermənilərin milli xüsusiyyətinə çevrilib. Bu barədə Rusiya mətbuatında dərc edilmiş "Yandırılar, vururlar, qaynar suya atırlar..." sərəlvhəli məqalədə deyilir.

Yazılanlara misal olaraq Eçmiadzin şəhərində baş vermiş hadisə göstərilir: "Sürücü şəhərdəki trasın kənarında yatmış iti gördükdən sonra idarə etdiyi maşını bilərəkdən onun üzərindən sürür. Sürücü heç nə olmamış kimi hadisə yerindən uzaqlaşır, heyvan isə ciddi xəsarətlər alır. Onun təcili əməliyyat edilməsi üçün 350 dollar tələb olunur". Bildirilir ki, sözügedən hadisə Ermənistanda adi haldır: "Sürücü heç cəza da almayacaq. O tutulsa belə, maksimum 100 dollar məbləğində cərimələnəcək. Bir qayda olaraq, polis belə insanları axtarmır. Məhəllədəki uşaqlar pişik gören kimi ona daş atırlar, böyüklər isə təpiklə vururlar".

"Sahibsiz itlərin sayını azaltmaq üçün 1990-2000-ci illərdə heyvanları vaxtaşırı güllələyirdilər, bəzən cəsədləri küçələrdən yığırdırdılar. Sonradan bu işləri qaydaya salmaq üçün tender keçirilsə də, 2009-cu ildən tenderi ancaq "Unigraf-X" şirkəti qazanıb. Onun təsisçisi Ermənistan parlamentinin sabiq deputatı, ölkənin Gürcüstandakı səfiri Ruben Sadoyandır", - məqalədə deyilir. Lakin şirkətin fəaliyyəti qınaq obyektinə çevrilib. Belə ki, küçələrdə sahsiz itlərin sayı azalmayıb, tutulan heyvanlar isə küçələrə şikəst vəziyyətdə qayıdıblar. Şirkətə qarşı "DINGO Team" ictimai şirkətin liderliyində etirazlar başlayıb. Təşkilatın koordinatoru Qoar Manuşakyanın sözlərinə görə, şirkət itləri steriləşdirmə adı altında hamilə itin qarını kəsərək yenidən tikiblər, heç bir steriləşdirmə olmayıb.

2018-ci ildə polis "Unigraf-X" in fəaliyyəti ilə maraqlanmağa başlayanda məlum olub ki, bələdiyyə büdcəsindən hər il sahsiz itlər probleminin həllinə ayrılan 200 min dolların böyük qismi mənimənilib. Məlum olub ki, əməliyyatlar aparılmayıb, itlər yarıac-yarıtox saxlanılıb, pullar isə şirkət sahiblərinin şəxsi ciblərinə gedib. Nəticədə Yerevan meriyası şirkəti "qara siyahı"ya salıb. Veterinar Hovannes Azatyan deyir ki, heyvanların üzərinə nəse tökülər, yandırılar, döyürlər, qaynar suya atırlar: "Uşaqlar heyvanla oynadıqdan sonra onu üçüncü mərtəbədə atmaq qərarına gəlir. Hazırda Ermənistanda bir çoxları heyvanlarla əşya kimi davranır".

Aksiyalar Ermənistan hakimiyyətinin qanunsuzluqlarını əks etdirir

Ermənistanın ikinci prezidentinin tərəfdarları hökumət binası qarşısında etiraz aksiyası keçirirlər. SİA Ermənistan məxsus aysor.am saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, Robert Koçaryanın aksiyaya toplaşan tərəfdarları, "biz nə etmək istəyirik, onu da edirik", deyirlər. Aksiya iştirakçıları "Köçəryan - qəhrəman!", "Prezident Köçəryan - qələbə" plakatları ilə

hökumət binası qarşısında toplaşdıblar. Polisin dünən onları qovduğunu da aksiya iştirakçıları gizlətməyiblər.

"Küçədə gəzirdik və birdən arxamızda bəzi naməlum qüvvələr gördü. Sonra onlar əl qandallarından istifadə edərək hamını polis bölməsinə apardılar", deyər Robert Köçəryanın tərəfdarlarından biri bildirib.

Onun sözlərinə görə, polisin hərəkətləri əsassız və qanunsuz olub. Digər bir Koçəryan tərəfdarı və aksiya iştirakçısı, dünən polisin onları qorxutmaq üçün bu addımı atıldığını deyib və biz nə etmək istəyirik, onu da edirik deyər bildirib.

Göründüyü kimi, aksiyalar Ermənistan üçün adi hal alıb və indi bu işğalçı ölkədə aksiyacılar idarəedilməz kütləyə çevrilib. Daha dəqiq desək, aksiyalar Ermənistan hakimiyyətinin qanunsuzluqlarını əks etdirir deyər artıq davamedici xarakter alıb və ardıcılığı da bu səbəbdəndir.

İnam Hacıyev

Dünyanın iri şəhərləri, xüsusilə, paytaxt şəhərlər məxsus olduqları dövlətlərin, bütövlükdə, siyasi-iqtisadi və tarixi-mədəni inkişaf səviyyəsini, eləcə də, şəhərsalma mədəniyyətini özündə əks etdirir. Azərbaycanın paytaxtı Küləklər şəhəri Bakı da, yüz illər ərzində, formalaşan qədim Şərq və müasir Qərb memarlığının sintezinə əsaslanan özünəməxsus şəhərsalma ənənələrinə malik məkandır. Son illərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı və göstərişlərinə uyğun olaraq, Bakıda həyata keçirilən abadlıq-quruculuq işlərinin həcmi daha da artıb. Hər zaman tarixi və bir-birindən maraqlı, diqqətçəkən tikililəri ilə göz oxşayan Bakının adı bu gün yeni-yeni möhtəşəm və bənzərsiz abidələri ilə dünyanın ən gözəl və müasir şəhərləri sırasında yer alıb.

Paytaxtımızın görkəmi dəyişir, sakinlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması, mövcud şəhərsalma normalarına cavab verməyə, şəhərin ümumi görünüşünə xələl gətirən yaşayış binalarının, sosial və digər qeyri-yaşayış obyektlərinin sökülərək yenidən qurulması, yeni yaşayış binalarının inşa edilməsi, əlavə iş yerlərinin açılması istiqamətində ardıcıl işlər görüldü.

“BAKIYA TƏKRAR SƏFƏR”

Bu uğurlu inkişaf şəhərimizin qonağı olan hər kəsin diqqətini cəlb edir. Beynəlxalq tədbirlər məkanı olan Bakıda bu günlərdə keçirilən UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü Sessiyasının iştirakçısı -Malta'nın UNESCO üzvü Milli Komissiyasının sədri Rey Bondin Bakıya 20 il əvvəlki və indiki səfəri barədə "Times of Malta" qəzetində məqalə dərc etdirib. 20 il əvvəl, o, UNESCO-nun eksperti kimi Bakının tarixi hissəsinin - İçərişəhərin Qız Qalası və Şirvanşahlar Sarayı ilə birlikdə UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına salınması prosesində iştirak etmiş, ölkəmizin təqdim etdiyi nominasiya ilə bağlı ICOMOS-un hesabatını hazırlamışdı.

Rey Bondin 20 il öncəki xatirələrini və şəhərə budəfəki gəlişi, Dünya İrs Komitəsinin sessiyasında iştirakı ilə bağlı təəssüratını qələmə alıb. "Bakıya təkrar səfər" adlı məqalədə Rey Bondin Azərbaycan paytaxtına ilk səfərini xatırlayaraq, deyir ki, o vaxt şəhərin tarixi hissəsini "xilas etmək" üçün gəlmişdi: "20 il əvvəl ilk dəfə Bakıya gələndə, Qız Qalasının daxilindəki dairəvi pilləkənlərlə üç dəfə dırmaşmağa çalışdım və çətinliklə düşməli oldum..." deyərək, şəhərin bu tarixi simvolu ilə ilk tanışlığını belə ifadə edir. Bu dəfə isə 2 mindən çox insanın iştirak etdiyi UNESCO Dünya İrs Komitəsinin illik toplantısına gəldiyini vurğulayan Rey Bondin şəhərin tamamilə dəyişdiyinin və müasirləşdiyinin şahidi olduğunu yazır.

NEFTÇIXARMA QUR-

Paytaxt Bakı inkişaf yolundadır

*Dünya mətbuatı Küləklər şəhərindən yazır:
20 il əvvəlki və müasir Bakı*

ĞULARI İLƏ DOLU SAHİLLƏRİ XATIRLAYIRAM: BU GÜN İSƏ BURA TANIDIĞIM ƏN GÖZƏL SAHİLLƏRDƏN BİRİDİR

20 il əvvəl gördükləri ilə müasir Bakını müqayisə edən müəllif qeyd edir ki, o vaxtdan bəri və belə bir qısa müddət ərzində, Bakı tamamilə dəyişib. Kilometrlərlə uzanan, bir-birinə oxşar sovet binaları sökülərək müasir yaşayış evləri tikilib: "Neftçixarma qurğuları ilə dolu sahilləri xatırlayıram: bu gün isə bura tanıdığım ən gözəl sahillərdən biridir. Yaxşı layihələndirilmiş müasir yollar salınıb. Şəhərin hər yerində yaşılıqların olduğu geniş parklar var".

Əlbəttə ki, qədimliyinə, ərazisinin böyüklüyünə və əhalisinin sayına görə, Şərqi qocaman və ən böyük şəhərlərdən biri hesab olunan Bakının rəmzinə çevrilən və ona yeni sima və rəng verən müasir tikililər, məhz iqtisadi göstəricilərin məntiqidir. Bakının ümumi görünüşünü daha da müasirləşdirən şəhərdəki ən hündür bina olan "Alov Qüllələri" Kompleksi, Azərbaycan muğamının dünyada geniş təbliği məqsədi ilə yaradılan, Avropa standartları ilə inşa edilən Beynəlxalq Muğam Mərkəzi, Azərbaycanın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin dövlətçilik fəlsəfəsi və azərbaycançılıq məfkurəsinin dərinə öyrənilməsi, geniş təbliği və s. istiqamətində sistemli fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev Mərkəzi, eləcə də, Xalça Muzeyi, Bakı Su İdmanı Mərkəzi və digər qədim tarixə tikililər Bakının simasına müasirlik gətirib.

Bakıdakı Dənizkənarı Milli Park Bakı şəhərinin ən maraqlı və

spesifik təbii şəraitə malik yerlərindədir. Bu gün Milli Parkımız ərazisinin böyüklüyünə görə, Parisdə Sena çayı sahilindəki parkdan sonra Avropada ikinci yerdədir. Burada "Baku Kristal Hall"ın inşası bu ərazinin görkəminə yeni rəng qatıb. 25 min nəfərlik tamaşaçı yeri olan kompleks orijinal arxitekturası ilə fərqlənir və paytaxtın memarlıq quruluşuna xüsusi yaraşır verir. Bu bənzərsiz, möhtəşəm görkəm Bakının dünyanın ən görməli 52 şəhərindən biri kimi seçilməsinə səbəb olub.

Bakı Bulvarında bərpa edilən "Qu quşları" Fəvvarə Kompleksi də paytaxtımızın özəmətinə və görkəminə xüsusi bir rəng verir. Bakı Bulvarının tarixi rəmzlərindən biri olan "Qu Quşları" Fəvvarə Kompleksi 60 ildən artıq tarixə malikdir. Dünyaşöhrətli, Azərbaycanın dahi şairi Nizami Gəncəvi və görkəmli bəstəkar Qara Qarayevin müvafiq olaraq, "Yeddi gözəl" poeması və baletindən ruhlanaraq, yaradılan və 7 qu quşu heykəlidən ibarət fəvvarə paytaxtın gözəl məkanlarından biridir. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Azərbaycanın Birinci Xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə bu tarixi ansambl yenidən bərpa edildi. Bu məkan müasirləşən paytaxt Bakının görkəminə daha bir gözəllik və möhtəşəmlik gətirdi. İndi şəhərimizin sakinləri və buraya üz tutan minlərlə ecnəbi bu gözəlliyi seyr edərək, Qədim və Müasir Bakının gözəlliklərinə və hüsnünə heyran qalırlar.

“...BAKI PARKLARIN SAYINA GÖRƏ DÜNYADA LİDER ŞƏHƏRLƏRDƏN BİRİDİR”

Bu yaxınlarda Bakının Suraxanı rayonunun Qaraçuxur qəsəbəsində əsaslı şəkildə yenidən qurulan "Neftçilər" Parkı sakinlərin ixtiyarına verildi. "Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı" çərçivəsində parkda yenidənqurma işləri aparılıb. Ümumi sahəsi 6 hektar olan ərazinin 4 hektarlıq hissəsində Mədəniyyət və İstirahət Parkı yaradılıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə Təzəpirci məscidinin qarşısında yeni bağın və Füzuli küçəsi boyunca salınan Mərkəzi Parkın da istifadəyə verilməsi açılışı görülən işlərin davamıdır. Prezident İlham Əliyevin birbaşa göstərişinə uyğun olaraq, "Sovetski" adlanan ərazidə abadlıq və yenidənqurma işləri aparılıb. Ərazi orijinal layihə əsasında yüksək səviyyədə abadlaşdırılaraq, burada müasir tələblərə uyğun yeni İstirahət Parkı salınıb. Avstriyanın məşhur memarı Yans Hoffmanın layihələndirdiyi Mərkəz Parkın ən mühüm xüsusiyyəti Nəriman Nərimanov prospektindən Heydər Əliyev Sarayınadək olan ərazidə piyadalara yol keçmədən maneəsiz hərəkət imkanı yaradılmasıdır. Görülən işlər çərçivəsində parkın ərazisində, ümumilikdə, 9 fəvvarə tikilib. Cənab İlham Əliyev, bildirdiyi kimi, parklar şəhərimizin hər bir yerində salınıb, o cümlədən, qəsəbələrdə: "Hesab edirəm ki, Bakı parklarının sayına görə dünyada lider şəhərlərdən biridir".

Həqiqətən də, paytaxt Bakı inkişafının yeni dövrünü yaşayır və şəhərimizin gözəlliyinə yeni gözəlliklər qatılır. Elə müəllifi də belə məqalə yazmağa sövq edən bu gözəllik və bu inkişafdır.

Müəllif 20 il əvvəlki hava limanını xatırlayaraq, indi burada müa-

sir dizaynı böyük beynəlxalq aeroport terminalının inşa edildiyini, şəhərdə çoxlu dörd və beş ulduzlu hotellərin olduğunu diqqətə çatdırır. Vurğulamaq yerinə düşər ki, son illərdə, Bakıda brend şəbəkələrə aid bir neçə beşulduzlu hotelin açılması paytaxtımızın simasına daha bir rəngarənglik əlavə edib. Bu gün "Four Seasons", "Fairmont", "Marriott", "Hilton", "Kempinski", "Jumeirah", "Sheraton", "Hyatt" - dünyanın səkkiz aparıcı hotel brendi Bakıdadır. Belə brendlərə yalnız dünyanın ən inkişaf etmiş şəhərlərində təsadüf olunur.

“AZƏRBAYCAN MÜSƏLMAN ÖLKƏSİDİR, ÇOX SAKİTDİR, DİNİ ZƏMİNDƏ GƏRGİNLİK YOXDUR”

O, daha sonra yazır ki, azərbaycanlılar öz miraslarına inanılmaz dərəcədə qayğı göstərirlər, Bakının İçərişəhərində, digər UNESCO abidələri kimi, hədiyyə və suvenir mağazaları çox olsa da, hər şey zövqlə görülüb: "Azərbaycan müsəlman ölkəsidir, çox sakitdir, dini zəmində gərginlik yoxdur. Xristian kilsələri var. Mülayim iqlimi və təhlükəsizliyi səbəbindən, Bakı şəhəri, xüsusən, Yaxın Şərqdən gələn həm müsəlmanlar, həm də yəhudilər üçün yeni bir turistik məkana çevrilib. Restoranlar çoxdur, qiymətləri də münasibdir..."

Rey Bondin onu da qeyd edir ki, azərbaycanlılar beynəlxalq konfranslar, "Eurovision", BMT toplantıları və "Formula-1" kimi böyük tədbirlərə ev sahibliyi etməkdən qürur duyurlar. Bakı Azərbaycanın iri şəhəridir, görməli yerlər çoxdur, ölkənin möhtəşəm mənzərələri və çox sayda irs abidələri var. Sonda müəllif bir daha 20 il öncəyə qayıdaraq, o vaxt Bakıda olduğu ofisin döşəməsindəki qızdırıcı plitəni xatırlayır: "O vaxtdan bəri hər şey dəyişib. Bu gün buradakı ofisdən müasir ofis ola bilməz".

Paytaxt sakinlərinin və ölkəməzə gələn turistlərin istirahəti üçün ən müasir parkların və yeni-yeni yaşılıq zolaqlarının salınması davam edir. Yeni salınan parklar Bakının simasının, daha da gözəlləşməsi baxımından, mühüm rol oynayır. Bu istiqamətdə görülən işlər bu gün Bakı sakinlərinin tam rahatlığını və istirahətini təmin edir. Belə ki, əhalinin mənavi və estetik tələbatı ödənilir, sağlamlığının möhkəmləndirilməsi üçün şərait yaradılıb, teatrlaşdırılmış tamaşa, kütləvi bayram və şənlikləri ehatə edən ədəbi-bədii proqramları, konsertləri və s. təşkil olunur.

Bu reallıqlar və gördüklərimiz Bakını dünyanın seçilən və istirahət üçün nəzərdə tutulan ən möhtəşəm məkanı olduğunu təsdiqləyir.

Zümrüd BAYRAMOVA

Heydər Əliyev siyasətinə həsr olunmuş dəyərli fəlsəfi əsər

AMEA Fəlsəfə İnstitutunun şöbə müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Xatirə Quliyevanın "Heydər Əliyev siyasəti: milli dövlət, milli lider, vətəndaşlıq, mənəviyyət" monoqrafiyasında Azərbaycan xalqının Ulu Öndəri, tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin uzun onillikləri əhatə edən milli dövlət quruculuğu siyasəti dünya tarixi siyasi təcrübəsi kontekstində dərinlən araşdırılmış, onun XX əsrin nəhəng milli lider keyfiyyətləri elmi-fəlsəfi aspektlərdən geniş təhlil olunaraq, qiymətləndirilmişdir.

Kitabın elmi redaktoru və ön söz müəllifi akademik İsa Həbibbəyidir. Kitabın rəyçiləri akademik Nərgiz Axundova, fəlsəfə elmləri doktorları Məmməd Rzayev, Tahirə Allahyarova, məsul redaktor və rəyçi fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Eynulla Mədətli, redaktorları Sevinc Nisa Quliyeva və Vəfa Babayevadır.

X.Quliyevanın kitabı məntiqi cəhətdən bir-birilə bağlı olan dörd fəsildən ibarətdir. "Milli dövlət, vətəndaş və fəlsəfi əxlaqın qarşılıqlı münasibətlər tarixi" adlanan birinci fəsildə tarixi dövrlərdə siyasi hakimiyyət və fəlsəfi-əxlaq konsepsiyası, müasir qloballaşma mərhələsi siyasət, milli ideya və fəlsəfi-əxlaq kontekstində, milli ideyanın siyasi tərəqqi və böhran (tənəzzül) hadisəsində əsas rolu əks olunmuşdur.

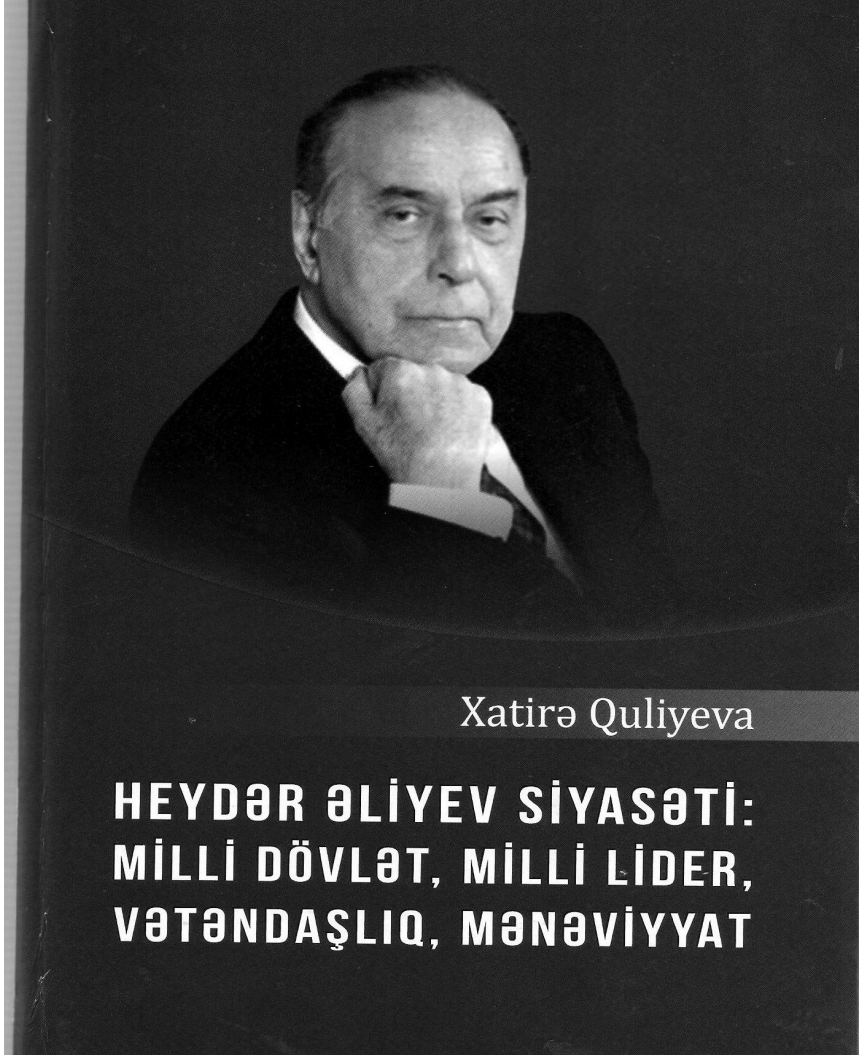
"Milli dövlət və milli lider hadisəsi" adlı ikinci fəsildə Heydər Əliyev siyasəti və milli dövlət quruculuğu və Milli Lider fenomeni və Heydər Əliyev siyasəti və azərbaycançılıq ideyasından bəhs edilir.

"Heydər Əliyev siyasəti və azərbaycançılıq ideyası" adlı üçüncü fəsildə Heydər Əliyev siyasəti və azərbaycançılıq - mənəvi mirasdan sivil-modern siyasət kimi azərbaycançılıq və milli tarixi inkişaf, Azərbaycançılıq siyasi ideologiya kimi və azərbaycançılıq mədəniyyətlərarası dialoq-çoxmədəniyyətlilik kontekstində təhlil edilmişdir.

"Heydər Əliyev siyasətinin sosial-mədəni inkişaf programında vətəndaş-əxlaq məsələləri" adlı dördüncü fəsildə Heydər Əliyev siyasətində vətəndaş - fəlsəfi-əxlaq konsepsiyası, sosial-mədəni inkişaf programı və milli-bəşəri amillərin əbədiyaşarlıq meyarları araşdırılmışdır.

Ön sözün müəllifi akademik İsa Həbibbəyli əsər haqqında dəyərli fikirlər demişdir: "AMEA Fəlsəfə İnstitutunun şöbə müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Xatirə Quliyevanın xalqımızın görkəmli tarixi şəxsiyyəti və dünya şöhrətli dövlət xadiminə həsr olunmuş "Heydər Əliyev siyasəti: Milli Dövlət, milli Lider, vətəndaşlıq, mənəviyyət" monoqrafiyası da bu istiqamətdə aparılmış uğurlu elmi araşdırmalar sırasında ciddi maraq doğurur. Həmçinin, bu monoqrafiya Ulu Öndərin siyasi irsini fəlsəfi yöndən qiymətləndirən əhəmiyyətli tədqiqat əsəri kimi diqqəti cəlb edir.

Heydər Əliyevin mənalı və çoxcəhətli həyat və fəaliyyətinin bütöv elmi-fəlsəfi salnaməsi xarakterində olan bu geniş həcmli monoqrafiyada dünya siyasət elmi, onun müasir problemləri və elmi konseptual səciyyəsi, ən əsas məsələ olaraq isə, Azərbaycan xalqının Ümummilli Liderinin siyasi irsi ən yeni materiallar əsasında məntiqi elmi müqayisə və əsas yanaşmalarla təhlil olu-

Xatirə Quliyeva

HEYDƏR ƏLİYEV SİYASƏTİ: MİLLİ DÖVLƏT, MİLLİ LİDER, VƏTƏNDAŞLIQ, MƏNƏVİYYAT

nur, Ulu Öndərin yeritdiyi siyasətdə milli dövlət, milli lider, vətəndaş-mənəviyyət ideyası sistemli şəkildə və əhəmiyyətli dərəcədə elmi-obyektivliklə qiymətləndirilir.

Monoqrafiyada, ilk dəfə olaraq, milli dövlət anlayışının müasir fəlsəfi şərhini vermişdir. Bu zəmində Milli Lider məfhumunun nəzəri mahiyyəti elmi cəhətdən əsaslandırılmışdır. Fəlsəfə elmləri doktoru Xatirə Quliyeva görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin simasında fəlsəfi baxımdan Ümummilli Liderlik konsepsiyası formalaşdırmağa çalışmışdır. Təqdim olunan kitab Milli Dövlət və Milli Lider miqyasında əbədiyaşar dövlət xadimi Heydər Əliyevin siyasi düşüncəsinin fəlsəfəsini meydana qoyur. Ulu Öndərin təkərsiz Ümummilli Liderlik missiyası və siyasi fenomen keyfiyyətləri, bu kontekstdə bu böyük dühanın siyasi kursu dolğun materiallar və peşəkar alim-tədqiqatçı elmi-məntiqi əsaslandırılması vasitəsilə dəyərləndirilir.

Əlbəttə, Heydər Əliyev siyasi kursu bu böyük dühanın parlaq adını və çoxcəhətli fəaliyyətini, geniş dünyagörüşünü və mənalı irsini əhatə edən zəngin dövlətçilik təlimi və siyasi-ideoloji baxışlar sistemidir. Heydər Əliyev siyasi kursu - global yanaşma ilə milli dəyərlərin vahdətindən yoxsulmuş düşünülmüş yetkin təlimdir.

Akademik İsa Həbibbəyli daha sonra qeyd etmişdir ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasi kursu - milli dövlətçilik təliminin strategiyasından və xalqın inkişaf dialektikasının taktikasından ibarətdir. O, böyük siyasətin uzaqvanar topu və ağır artilleriyası idi.

Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasi kursu - xalqı bir yumruq kimi birləşdirən, yaşadan, səfərbər edən və daha böyük gələcəyə aparın gerçəkçi siyasətin ifadəsidir.

Nəhayət, Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasi kursu - cəmiyyət həyatının,

ümummilli inkişafın əbədiyyət ünvanlı lokomotividir və fəlsəfə elmləri doktoru Xatirə Quliyeva bu ideyanı bütün monoqrafiyada - əvvəldən-axıra kimi faktlar, dəlillər, xüsusən də, yeni ensiklopedik materiallarla əsaslandırılmışdır.

Məlumdur ki, böyük sınaqlardan çıxmış Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasi kursunun nüvəsini, cəvharını AZƏRBAYCANÇILIQ təlimi təşkil edir. Azərbaycançılıq çoxcəhətli istiqamətlərə malik olan Heydər Əliyev siyasi kursunun tac damarıdır. Müstəqil Azərbaycan isə universal zəkaya malik olan Heydər Əliyev düşüncəsinin şah əsəridir. Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev azərbaycançılıq siyasətini özünün dərin məzmunlu fəaliyyətinin bütün mərhələlərində əsas kimi götürmüş, həmin ümummilli ideyanın daha da möhkəmləndirilməsi işini həyatının mənasına, siyasətinin əsas hərəkətverici qüvvəsinə çevirmişdir. Məhz Heydər Əliyevin dolğun və ardıcıl siyasəti nəticəsində, azərbaycançılıq ictimai-ədəbi mühitdə ümummilli hərəkət, siyasi müstəvidə isə, dövlət ideologiyası mahiyyəti qazanmışdır.

Xatirə Quliyevanın Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi-dövlətçilik kursunun əsasını təşkil edən azərbaycançılıq təliminə dair araşdırmaları yeni yanaşmaları ilə diqqəti cəlb edir. Monoqrafiyadakı "Milli tarixi inkişaf və Azərbaycançılıq", "Azərbaycançılıq - siyasi ideologiya kimi", "Azərbaycançılıq - mədəniyyətlərarası dialoq çox mədəniyyətlilik kontekstində" bölmələrində azərbaycançılıq təliminin konkret problemlər və istiqamətlər əsasında tədqiq edilmiş ümumiləşdirilməsi mühüm elmi nəticələrin əldə olunmasına şərait yaratmışdır.

VAHİD ÖMƏROV,
AMEA Qafqazşünaslıq
İnstitutunun Gürcüstanşünaslıq
şöbəsinin müdiri fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Özbəkistan portalı: Ermənistan Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsində təbii sərvətləri vəhşicəsinə talayır

Özbəkistanın interpress.uz portalında Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərində təbii ehtiyatların talanması ilə bağlı məqalə yerləşdirilib.

AZƏRTAC-ın məlumatına görə, yazıda qeyd

edilir ki, Ermənistan Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsində və digər ərazilərində təbii sərvətləri vəhşicəsinə talayır. "Bu yaxınlarda İngiltərə tədqiqatçısı Harrold Keyn öz yazılarında və kitabında ermənilərin Dağlıq Qarabağdakı qanunsuz fəaliyyətindən bəhs edib. O, bu məsələdə Robert Köçəryanın, Serj Sarkisyanın və başqalarının adını çəkib. Keyn yazır ki, Azərbaycanın işğal edilən ərazilərindən çıxarılan qızılın Dağlıq Qarabağdan daşınması maraqlı doğurur. Belə ki, deklarasiya edilməyən qızıl yollarla Livana aparılır. Burada qiymətli metallar bazarına nəzarət edən ermənilər tərəfindən Livan qızılı kimi satılır", - deyər məqalədə vurğulanır.

Yazıda bildirilir ki, əvvəllər bu işdə "Kanada Livan Bankı" da iştirak edib. Sonralar isə "Hizbullah"ın pullarının yuyulmasında adı çəkilən bu bank ABŞ-ın sabiq Prezidenti Barak Obama administrasiyasının təkidi ilə bağlanılıb. Keyn yazır ki, Köçəryan-Sarkisyan cütüylə Qarabağ qızılı ilə "Hizbullah" terrorçularının güclənməsinə kömək edib.

Paşinyan hakimiyyəti hakimləri qorxudur

Təqribən 50-yə yaxın hüquqşünas, hakim David Qriqoryanın müdafiəsinə qaxmağa hazırdır. SİA Ermənistan məxsus aysor.am saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bu barədə vəkil Yervand Varosyan özünün Facebook səhifəsində yazıb.

Vəkil öz səhifəsində qeyd edib ki, hakim David Qriqoryanın işində, iyrənc qərar verilib və təkzibedici cəza prosesinin başladılmasında məqsəd eyni zamanda digər hakimləri qorxutmaqdır.

"Hesab edirəm ki, belə bir vəziyyətdə hüquq peşəsi sahəsinin Ermənistanda onsuz da xəstələnmiş məhkəmə sisteminin sonuna qədər məhv edilməsini səssizcə izləməyə haqqı yoxdur. Ölkədə müstəqil məhkəmə sistemi, vəkili institutu yoxdur, yalnız kölgə qınaqları var. Hazırda 50-yə yaxın vəkili davam edən cinayət təqibi çərçivəsində hakim David Qriqoryanın müdafiəsinə qalxmaq istədiklərini bildiriblər. Əminəm ki, tezliklə bu say daha da çoxalacaqdır", - deyər Yervand Varosyan özünün Facebook səhifəsində fikrini açıq şəkildə ifadə edib.

İnam Hacıyev

Koçaryanı həbsdən azad edən hakim işdən qovuldu

Robert Koçaryanı həbsdən azad edən hakim David Qriqoryanın səlahiyyətləri dayandırılıb. "RİA Novosti" xəbər verir ki, bu barədə Ermənistan Ali Məhkəmə Şurası qərar verib.

May ayında İrəvan birinci instansiya şəhər məhkəməsinin hakimi D.Qriqoryan qondarma Dağlıq Qarabağ respublikasının liderlərinin təlimatı ilə Koçaryanı həbsdən azad etmiş, işi Konstitusiyaya məhkəməsinə göndərmişdi. Ermənistan Apellyasiya Məhkəməsi isə sabiq prezidentin azadlığa buraxılması ilə bağlı qərarı ləğv edib. Xüsusi İstintaq İdarəsinin mətbuat katibi Marina Ohancanyan isə bildirib ki, Qriqoryanla bağlı məhkəmə işi başlatılıb və onun evində axtarış aparılıb. Xatırladaq ki, 26 iyul 2018-ci ildə Ermənistanın Xüsusi İstintaq Xidməti 1 mart (2008-ci il) hadisələri zamanı aksiya iştirakçılarının dağıdılması ilə bağlı iş üzrə Koçaryanı rəsmi qaydada konstitusiyaya quruluşunu pozmaqda ittiham edib.

БОНУС: бір неча мартта жазон канькызытта эльбэриин хан Тогли Корабегинин, хан улагу туташ, босаб олгонган егитте турманнин табии болонилари вахидиларча йрк килнайтганга каратган хан.

30 iyul 2019-cu il

Mübariz Əhmədoğlu: "Ermənilərin genetik yaddaşı indi onların əleyhinə çevrildi"

Siyasi innovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin sədri, politoloq Mübariz Əhmədoğlu Ermənistanın genetik yaddaşında daha çox faciəvi və neqativ anlar yaşandığını bildirib: "Ermənilər möhkəm genetik tarixi yaddaşa malik xalqlar sırasındadır. Bunu onların uydurduğu miflərin diqqətli təhlili göstərir. Ermənistanın genetik yaddaşında daha çox faciəvi və neqativ anlar yaşanması çox böyük ehtimalla xalqın keçdiyi yolun genetik təsviridir. Çünki ermənilər həmişə konfliktogenliyi ilə xarakterizə olunublar. Tarixə böyük iddiası olan yeganə xalqdır ki, dövləti olmayıb".

M.Əhmədoğlu Ermənistanın XI naziri Z.Mnasakanyan Vaşinqton görüşündən sonra Dağlıq Qarabağda 3 gün müddətdə çoxsaylı görüşlər keçirdiyini bildirərək, vurğulayıb ki, ermənilərin genetik yaddaşında Dağlıq Qarabağ onlara məxsus deyil: "Belə ki, onun qondarma qurumun separatçı lideri B.Saakyanla 3 saatlıq görüş keçirməsi diqqət çəkir. Z.Mnasakanyanın dediyinə görə, onun səfərdə əsas məqsədi qondarma Dağlıq Qarabağ rəhbərliyində mülkiyyətçilik və yaxud özünəməxsusluq hissini möhkəmləndirməkdir. Dağlıq Qarabağ erməniləri özlərini indiki vəziyyətdə rahat hiss etmirlər. Səbəbi Azərbaycanın təhlükə gözləmələri ilə bağlıdır. Ermənilərin genetik yanaşma yaddaşı prizmasından məsələyə yanaşsaq, həqiqət üzə çıxır: Ermənilərin genetik yaddaşında Dağlıq Qarabağ onlara məxsus deyil. Müxtəlif yerlərdən onlar Dağlıq Qarabağa gəliblər, Dağlıq Qarabağa hissə-hissə gəldikcə, saxtakarlıqla məşğul olublar. Alban tarixini özünü küləşdiriblər. Bu regionda erməni-müsəlman və ya erməni-azərbaycanlı münaqişələrinin tarixi çar Rusiyanın Osmanlı və Persiya imperiyalarına qarşı mübarizəsi üst-üstə düşür. İrandan və Osmanlıdan köçüb gəlmələri və ermənilərin bu ərazilərdə olduğu dövrdə tarixi saxtalaşdırmaları ermənilərin genetik yaddaşındadır. Həmin genetik yaddaş ermənilərə dikte edir ki, siz bu torpaqda müvəqqətsiniz. Müəyyən qədər imkana malik olduqları üçün ermənilər beynəlxalq aləmdən onları Azərbaycan torpağında sahibə çevirən təminatlar almağa çalışırlar".

Politoloqun sözlərinə görə, hətta bir qrup ermənidə bu genetik qorxaqlıq artıq o qədər güclüdür ki, beynəlxalq aləmdə heç bir millətə məxsus olmayan təminatlar və yaxud tələblər ortalığa qoyulur: "Z.Mnasakanyanın Dağlıq Qarabağda olarkən, verdiyi açıqlamanın mahiyyəti də budur. Başqa sözlə, Mnasakanyana Dağlıq Qarabağ ermənilərini normal psixoloji vəziyyətə gətirmək lazımdır ki, digər millətlərlə birlikdə yaşaya bilsinlər. Amma Mnasakanyanın psixoterapevt funksiyası uzun müddətli ola bilməz. Genetik yaddaşa bağlı Dağlıq Qarabağ ermənilərinə aid etdiklərimizin hamısını Ermənistan ermənilərinin də böyük bir qrupuna aid etmək olar". M.Əhmədoğlu, həmçinin bildirib ki, tənzimlənmə prosesi barədə ATƏT MQ həmsədrələri dolğun

məlumat yaymaq, müəyyən detalları açıqlamaqla, Dağlıq Qarabağ ermənilərinin psixoloji vəziyyətini normalaşdırmaq, onlarda qorxu hissini azaltmaq, özünü yeni dünyada tanıma hissini yaratmaq olar: "Dağlıq Qarabağ erməniləri başa düşürlər ki, onlara nə veriləcəksə, Dağlıq Qarabağ erməniləri onun sahibi olacaqlar. Əllərində özgəyə məxsus olanları onlardan alacaqlar. Eynilə bu fikirlər Ermənistan ermənilərinə də aiddir. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməmiş qalması öz işini görür, "məxməri inqilab" da bunu dəyişdirə bilmədi".

Paşinyan Qriqor Ayvazyanı Serj Sarkisyan məcrasında aktivləşdirdi

M.Əhmədoğlu Ermənistanda Azərbaycandan qaçqın düşənlərin cəmiyyəti ilə də bağlı açıqlamasında bildirib ki, S.Sarkisyanın dövründə yaradılmış bu təşkilatın əsas məqsədi Azərbaycandan qovulduqlarını yada salmaqdır: "Bu təşkilatın rəhbəri Q.Ayvazyanın cəmi bir dəfə mövqeyində əvvəlki vəziyyətə qayıdış hiss olunub. Digər bütün açıqlamalarında azərbaycanlılarla ermənilərin birgə yaşayışının qeyri-mümkünlüyü siyasətinə xidmət edib. Əgər Azərbaycan bu qədər pisdirsə, Q.Ayvazyan və Azərbaycandan köçürülmüş digər erməni qaçqınlar sevinməlidirlər ki, təhlükəsizlikdədirlər və firavan yaşayırlar var. Yox, əgər vəziyyətləri Bakıda olarkən yaxşı idisə, o zaman onların Azərbaycana qayıtmağı tələb etmək hüquqları var və nəzərə alınmalıdır ki, "Yenilənmiş Madrid Prinsipləri"nin VI maddəsində Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində, ilkin yaşayış məskənlərini tərk edənlərin öz əvvəlki məskənlərinə qayıtmaq hüququ tanınır".

Politoloqun sözlərinə görə, Qriqor Ayvazyan üçün müddət idi yaddan çıxmışdı: "Çünki S.Sarkisyan hakimiyyəti devrilib, N.Paşinyan hökuməti isə,

hələ ki, Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsində imitasiyanın inceliklərini sonadək mənimsəməyib.

Görünür, ATƏT MQ həmsədrələri son danışıqlarda məcburi köçkünlər və qaçqınlar vəziyyətini aktuallaşdırıb. Hara mümkündürsə qaçqın və məcburi köçkünlərin qaytarılması məsələsi razılaşdırılır. Tutaq ki, Kəlbəcərdə Ermənistanın cəmi bir yüngülcə hərbi hissəsi var, Laçında, ümumiyyətlə, demək olar ki, ciddi hərbi strukturlar yoxdur. Laçına və Kəlbəcərə azərbaycanlı məcburi köçkünlər qayıda bilər və onların orada təhlükəsizliyini təmin etmək də çox asanlıqla mümkündür. Eləcə də, ermənilərin də hissə-hissə Azərbaycanın müxtəlif ərazilərinə qayıtmaları mümkündür".

M.Əhmədoğlu onu da qeyd edib ki, bu hal tənzimlənmənin praktiki başlanğıcı olduğu üçün N.Paşinyan Qriqor Ayvazyanı aktivləşdirdi: "Maraqlısı da burasındadır ki, Bakıdan köçən ermənilər içərisində, görünür, ən kütü olduğu üçün S.Sarkisyan o zaman bu adamı vəzifəyə təyin etdi. Çünki təxminən 10 ildir tutuğu kimi eyni fikirləri təkrarlayır. Fikirlərinin üstündə işləmək və yeniləşdirmək də istəmir. N.Paşinyanın indiki dövrdə Q.Ayvazyanı aktivləşdirməsi və ya S.Sarkisyanın kartından istifadə etməsi onun həm S.Sarkisyanın məsləhət aldığı göstərir, həm də eyni zamanda hansı mövzunun aktual olduğunu ortalığa qoyur".

Politoloqun sözlərinə görə, qaçqın məsələsində Ermənistan üçün ən yaxşı mövqə həqiqəti deməkdir: "Həqiqət odur ki, Qriqor Ayvazyan və onun mənsub olduğu qrupun böyük əksəriyyəti Azərbaycanın ərazisində malını-mülkünü rahatlıqla satıb, Ermənistan getməsindən əvvəl 1987-ci il dekabrın 24-də sonuncu azərbaycanlı dəstəsi Ermənistan SSR-nin ərazisindən deportasiya olundu. Bu azərbaycanlılar Ermənistan SSR-in vətəndaşları idi və bu günün özündə də onların sosial-iqtisadi problemlərinin həlli Azərbaycan dövlətinin üstündədir və siyasi problemlərdən başqa, demək olar ki, bütün problemləri həll olunub. BMT bu məsələdən ötrü, ən azı, 3 dəfə Azərbaycana minnətdarlığını bildirib".

M.Əhmədoğlu Azərbaycandakı ermənilərin hələ sovet dövründə Yerevanın əlində alət olduğunu deyib: "Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı separatçılığı qızıqdırdılar və nəticədə özləri əziyyət çəkdi. Qeribədir ki, indi də Q.Ayvazyan rəsmi Yerevanı Azərbaycanda yaşamaq ermənilərə qarşı "sadozaxist" siyasətinin davamçısı olmaqdan ləzzət alır. Qriqor Ayvazyanın ağıllanması qəliz məsələdir. Çox güman ki, N.Paşinyan onu vərdiş etdiyi yola qoya bildi".

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Nikol Paşinyan Ermənistanın iqtisadiyyatını kimə satıb?

Erməni mənşəli iqtisadçı Taron Əcəmoğlu baş nazirdən 300 000 dollar istəyib

Ermənistanın "Jamanak" qəzetində tanınmış erməni mənşəli iqtisadçı Taron Əcəmoğlunun ölkənin çökmüş iqtisadiyyatının bərpası üçün, qarşılığında baş nazir Nikol Paşinyandan 300 000 dollar pul tələb edib. Belə ki, "Əcəmoğlu öz xidmətinə görə, 300 000 dollar pul istəyib" deyə yazılmış məqaləyə şərh verən "1in.am" saytının siyasi yazarı Qarik Gevorkyan Ermənistan hökumətinin bu pulu tapıb-tapmayacağı məsələsinə toxunub. Erməni şərhçi qeyd edib: "Hökumət bu pulları tapacaqmı, Əcəmoğlunu Ermənistanı dəvət edəcəkmiz, yaxud həmin pulları bütçədənmi verəcək, yoxsa digər mənbələrdən əldə edəcək? Bu, ayrı məsələdir. Daha vacib məsələ budur ki, daha öncəldə olduğu kimi, faktiki olaraq, bu gün də eyni vəziyyət davam edir: tanınmış erməniləri, diasporu xilasedici kimi qəbul etmək və Ermənistanın inkişafını onların vasitəsi ilə həyata keçirmək".

Qarik Gevorkyan: "Taron Əcəmoğlu Ermənistan barədə geniş məlumatlara sahib olmadığını etiraf edib və bu baxımdan, nəzəri qarantiyalar verə bilər ki, onların da qiyməti, yaxud koeffisienti, yumşaq desək, müəmmalı görünür"

Göründüyü kimi, erməni siyasi icmalçı devrilmiş prezident Serj Sarkisyanın və ondan öncəkilərin yürütdükləri ianə toplamaq siyasətinin bu dəfə Paşinyan tərəfindən davam etdiriləcəyinə işarə edir. Lakin iqtisadçı Taron Əcəmoğlunun ianə vermək deyil, əksinə, xidmətinə görə pul qoparmaq istəyi onun barəsində başqa təsəvvürlər yaradır. Məsələn, N.Paşinyandan 300 000 dollar tələb edən Əcəmoğlunun Ermənistanın iqtisadiyyatına səmərə verməyəcəyi iddiası ortaya qoyulur. "Bəli, Taron Əcəmoğlu tanınmış iqtisadçıdır, iqtisadiyyata aid çoxsaylı və qəbul edilən kitabların müəllifidir" deyə yazan Qarik Gevorkyan digər amilə toxunaraq, qeyd edir ki, Əcəmoğlunun erməni olmasına rəğmən, o, Ermənistandan deyil və bu ölkənin vətəndaşlığını daşımır: "O, Ermənistandakı mövcud vəziyyətə nəzarət edə bilmir və bilə də bilməz, eləcə də, Ermənistanın ictimai-siyasi və iqtisadi reallığını da tezliklə qəbul etmək iqtidarında deyil. Halbuki Ermənistanda müəyyən mütəxəssislər var ki, onlar da Əcəmoğlunun nəzəri billgisinə malikdirlər. T.Əcəmoğlu Ermənistan barədə geniş məlumatlara malik olmadığını etiraf edib və bu baxımdan, nəzəri təminatlar verə bilər ki, onların da qiyməti, yaxud koeffisienti, yumşaq desək, müəmmalı görünür".

Əcəmoğlunun Paşinyandan pul istəməsi təhqirdirmi?

Beləliklə, sözügedən məsələdə əsas hədəf kimi erməni mənşəli iqtisadçı T.Əcəmoğlunun Ermənistan iqtisadiyyatına, hətta alacağı pullar müqabilində, heç bir səmərə verə bilməyəcəyi məsələsi qoyulsa da, digər tərəfdən, N.Paşinyanın ona etibar etməsi amili də nəzərə çarpır. Daha doğrusu, erməni baş nazirinin Ermənistanın çökmüş iqtisadiyyatının bərpası üçün, bu ölkəni köklü şəkildə tanımadığını etiraf etmiş Əcəmoğluna etibar etmək istəyi bu ölkənin ictimai-siyasi və s. dairələri tərəfindən qınanılır. Çünki ortada digər məsələ də var... Məsələn, Gevorkyan məqaləsinin sonunda yazır ki T.Əcəmoğluna gəlicə, onun məsləhətləri və tövsiyələri səmərə verə də bilər, lakin başqa tərəfdən, erməni diasporunun üzvü olaraq, onun bu məsələdə pul tələb etməsi, ötən müddət ərzində, Ermənistanda qalaraq, heç yerə getməmiş, Sarkisyan iqtidarı tərəfindən talan edilmiş erməni vətəndaşları üçün təhqirdir. "Bu ermənilər ölkəni tərk edərək, prestijli təhsil müəssisələrində təhsil almayıblar və diasporadan olan bəziləri kimi öz patriotluqlarını xidmətləri müqabilində pula satmayıblar" deyə erməni müəllif yazır. Nəticə etibarilə, sözügedən məsələni həm də belə təhlil etmək mümkündür ki, Qarik Gevorkyan öz yazısında T.Əcəmoğlunun Paşinyandan məlum məsələyə görə, 300 000 dollar istəməsinə təhqir kimi qəbul edib, eləcə də, baş nazirin ölkə iqtisadiyyatını dirçəltmək gücündə və savadında olmadığını dolayısı ilə vurğulayıb. Bu realıq isə, eyni zamanda, belə nəticəyə gəlməyə zəmin yaradır ki, hətta dünyanın ən güclü iqtisadi nəzəriyyəçiləri belə, çökmüş Ermənistan iqtisadiyyatını ayağa qaldırmaq gücündə deyil. Bunun isə, bütün günahları, əlbəttə ki, ilk növbədə, işğalçılıq siyasətinin davam etdirilməsi, ölkənin bir sıra layihələrdən kənar qalması və ianələr hesabına zor-güclə ayaqda qalmasıdır.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Müxalifətin ağır durumunda günahkar "liderlərdir"

Bu günə qədər müxalifət partiya liderləri bir çox blok və qurumlar yaradıblar. Yaranan blok və qurumların qısa müddətdə dağılmasının əsas səbəbi də müxalifət partiya rəhbərlərinin yanlış siyasət yürütmələri və biri-birini qəbul etməmələri ilə bağlıdır. Məhz bu mövzu ilə bağlı siyasi ekspertlərin fikirlərini öyrəndik.

"Yurddaş" partiyasının sədri Mais Səfərlilə: "Birlik olmayan hər hansı bir təşkilatda irəliləyişdən və inkişafdan söhbət gedə bilməz"

"Bu gün müxalifət partiya rəhbərlərinin əsas fəaliyyətləri öz-lərini reklam etməkdir. Çünki müxalifətçilər bir müddət gündəmdə qalmağa çalışırlar. Bu fikirləri "Yurddaş" partiyasının sədri Mais Səfərlilə münasibətini bildirərək deyib. Onun sözlərinə görə, müxalifət partiya rəhbərlərinin öz varlıqlarını sübut etmək üçün dağıtdıqları blokların yerinə yeniləri yaratmaq kimi məsələlərə əl atmalarıdır: "Bu gün müxalifət düşərgəsində olan partiyaların potensialı tamamilə tükənib. Potensialı tükənən partiyaların da irəliyə doğru getməsi mümkün olan məsələ deyil. Bu da, nəticə etibarilə onların tərəfdarlarının sayını daha da azalmasına gətirib çıxaracaqdır. Qıssası, bu partiyalar meydana tək-tük adamlarla qalıblar. Təbii ki, onlara havadarlıq edən bəzi dairələr də var ki, həmin qüvvələr bu partiyaları vaxtaşırı birliklər yaratmağa sövq edirlər".

Mais Səfərlilə hesab edir ki, müxalifət partiyalarının qısa müddət ərzində dağılmasının bir çox səbəbləri var: "Başlıca səbəblərdən biri müxalifət partiyalarına rəhbərlik edən şəxslərin şəxsi ambisiyalarının olmasıdır ki, bu partiyaların zəif və çıxılmaz vəziyyətə salaraq dağılmasına gətirib çıxarır. Belə ki, hər zaman, mütəmadi şəkildə müxalifət partiyaları arasında qarşıdurma və çekişmələr olub. Yəni bu kimi amillər, artıq müxalifətdə ənənəvi xarakter alıb. Bu da, müxalifət düşərgəsində olan partiyaların ortaq bir məxrəcə gələ bilməmələrinə gətirib çıxarır. Çünki müxalifət partiya rəhbərləri bir-birinə güzəştə getmək istəmirlər. Belə olan halda da, həmin partiyalar daxilində bu cür başa düşülməyən bir vəziyyət yaranır. Ümumiyyətlə, bu gün müxalifətçilərin biri-birini təhqir etmək, gözdən salmaq ifşa etmələridir ki, bu kimi faktorlar onların hədsiz dərəcədə zəifləmələrinə gətirib çıxarır. Bu gün onların ayrı-ayrılıqda güc mərkəzinə çevirmək cəhdləri də uğursuzluğa səbəb olur. Çünki müxalifət daxilində birlik yoxdur. Birlik olmayan hər hansı bir təşkilatda irəliləyişdən və inkişafdan söhbət gedə bilməz. Amma buna baxmayaraq, yenə də müxalifətçilər öz çirkin əməllərindən əl çəkmirlər. Yəni müxalifət rəhbərlərini düşündürən əsas məsələ, qarşı tərəfi kiçiltməklə özlərini böyütməkdir. Bütün bunları nəzərə alaraq, demək olar ki, müxalifət liderləri özləri-özlərinin axırına çıxırlar".

Prezident Yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü, SİM İB-nin sədri Anar Xəlilov: "Müxalifət partiyalarının var

olub-olmamalarının cəmiyyət üçün heç bir istisna yoxdur"

"Hər zaman olduğu kimi, yenə müxalifət düşərgəsini təmsil edən partiya sədrləri özlərini reklam etmək üçün hər şeyə gedirlər". Bu fikirləri Prezident Yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü, SİM İB-nin sədri Anar Xəlilov deyib. Onun sözlərinə görə, onlar öz varlıqlarını nə qədər reklam etsələr belə, yenə də müxalifət düşərgəsində heç nəyi dəyişən deyil: "Çünki müxalifət liderləri bir-birlərinin varlıqlarını qəbul etməzlər. Çalışsınlar ki, bir-birlərini sıradan çıxarsınlar. Yeni müxalifət partiya rəhbərləri, hesab edirlər ki, biri digərini siyasi səhnədən sıxışdırıb çıxarmaqla irəliləyiş doğru gedə bilər. Yeni siyasi səhnədə müxalifət düşərgəsini öz monopoliyasına götürmək istəyir. Məhz müxalifət partiya rəhbərlərinin arasında gedən dava-dalaş bunun üzərində qurulub. Təbii ki, bu gün müxalifətin var olması cəmiyyət üçün maraqlı deyil".

Anar Xəlilov onu da qeyd edib ki, bugünkü müxalifətin bu cür çıxılmaz bir vəziyyətə düşməsinin, zəifləməsinin də səbəbi, məhz müxalifətin yersiz hərəkətləri və şəxsi ambisiyalarının olması ilə bağlıdır: "Bu gün müxalifət partiyalarının var olub-olmamalarının cəmiyyət üçün heç bir istisna yoxdur. Müxalifətin bundan başqa sonu ola bilməzi? Yəni bu, müxalifətin sonu deməkdir. Bu baxımdan, yaxşı olardı ki, müxalifət partiya rəhbərləri papaqlarını qarşılara qoyub, düşünsünlər ki, müxalifətin bu cür çıxılmaz vəziyyətdən necə çıxarsın. Yəni biri-birini öz düşərgələrində sıradan çıxarmaq yox, müxalifət partiyalarında olan problemlərin həllinə çalışmalıdırlar. Əks-təqdirdə, müxalifət partiyaları tamamilə mövcudluqlarını itirəcəklər".

GÜLYANƏ

Qərb Ə.Kərimlidən imtina edir

AXCP sədrinin "siyasi gücü" tükənib

Hər dəfə xarici diplomatların Cənubi Qafqaz turnesi çərçivəsində Azərbaycanı da ziyarət etmələri və burada bir sıra görüşlər keçirmələrinin ardınca, müxalifət düşərgəsində çalxalanmalar yaşanır. Belə ki, həmin diplomatların özlərini "ana müxalifət liderləri" adlandıran partiya sədrləri ilə, xüsusilə, AXCP sədri Əli Kərimli və s. adamlarla görüşdən imtina etmələri, son zamanlar sübut edir ki, Qərb bu cür müxalifəti rədd edir və "liderlərdən" hər hansı siyasi perspektivlər gözləmir.

Görünür, bu baxımdan, diplomatların yalnız qeyri-hökumət təşkilatları nümayəndələri ilə görüş keçirmələri cəbhəçilərin sədrini və onun sosial şəbəkədəki söyüş qruplarının ağıllarını əməlli-başlı yerindən oynadır. Ona görə də, həmin diplomatlara qarşı çəçivəyə sığışmayacaq dərəcədə ittihamlar səsləndirilir. Halbuki məhz hər səfər öncəsi Ə.Kərimlinin özü və ətrafı belə iddialarda bulunurdular ki, diplomatlar rəsmi görüşlərinin ardınca, müxalifət "liderləri" ilə, xüsusilə də, AXCP sədri Ə.Kərimli, "Milli Şura"-nın sədri Cəmil Həsənlilə və digər partiya sədrləri ilə görüşlər keçirib, onları dinləyəcək, Azərbaycanda insan hüquqları və ifadə azadlığı barədə "mənfə fikirlər" irəli sürəcək və s. Ancaq necə deyərler, sən saydı-ğınızı say, gör fəlek nə sayır?..

AXCP sədri Qərbi söydürür

Yeri gəlmişkən, bir müddət əvvəl, Azərbaycana gəlmiş diplomatların QHT rəhbərləri ilə görüşündə Müsavat partiyasının sabiq başkanı İsa Qəmbər oğlu Turqut Qəmbər, "Azadlıq Radiosu"-nun keçmiş əməkdaşı, hazırda özünü "hüquq müdafiəçisi" elan edən Xədicə İsmayilov iştirak ediblər. AXCP sədrini çillədən çıxaran daha bir amil də, məhz bu oldu. Çünki o, görüşə qatılmayacağı, yaxud dəvət almayacağı halda, ən azından, oğlu Türkel Kərimlini orada görəcəyinə ümid edirdi. Fəqət, bu da, baş vermedi və

AXCP sədri Əli Kərimli

indi Ə.Kərimli gecəsini gündüzünə qatararaq, Qərbə qarşı hücumlara keçir. Hətta ən ağır təhqirləri sosial şəbəkədəki söyüş qruplarına yazıdırır. Söz yox ki, cəbhəçi sədrin "siyasi gücü" bundan artığına çatmır və bu "gücün" itdiyi də, artıq özünü açıq-aşkar nümayiş etdirməkdədir.

Ə.Kərimlinin AXCP-dəki Pinoçet rejimi Qərbə bəllidir

Digər bir maraqlı məqam isə, budur ki, ölkəmizə səfər edən avropalı siyasətçilər də Azərbaycandakı müxalifət "liderləri" barədə müəyyən məlumatlara malikdirlər. Xüsusilə, Ə.Kərimli haqqında bilgilər alan xarici siyasətçilər məlumatlıdır ki, bu adam gəncəliyi olaraq, Qərb ölkələrinin səfirliklərinin qapısını açıb-örtməkdən yağır edib. AXCP sədri hər dəfə eyni mövzuları qabardır, pasportunun olmamasını, və s. şəxsi məsələlərini tələb kimi ortaya qoyur. Amma bunu da anlamır ki, istər səfirliklər, istərsə də Azərbaycana təşrif buyuran xarici siyasətçiləri, heç vaxt belə işlərə baş qoşub, ölkəmizin daxili işlərinə qarışmaq istəməzlər. Bu, onların siyasi reputasiyalarına və s. nüfuzlarına zərər ola bilər. Bunları anlama bilməyən Kərimli, artıq bütün qapıların onun üzünə bağlandığının fərqi varmı və anlamalıdır ki, uzun illərdir sağala bilmədiyi intriqaçılıq, pul hərisliyi xəstəliyi, partiyasında qurduğu "Pinoçet rejimi" Avropanın müəyyən dairələri tərəfindən pislənir. Həm də, ona görə pislənir ki, Ə.Kərimli, özünü Qərbin adamı kimi təqdim etməsinə baxmayaraq, Qərbin maraqlarında olmayan Şimaldan və Şərqdən də gizli yollarla pullar qoparıb, qazandıqlarını siyasi təşkilatına deyil, cibinə qoyur və ailəsinə xərcləyir. Bütün bunları bilənlər yaxşı bilir. Ona görə də, diplomatların AXCP sədrinə heç barmayacağı qədər də baxmaması, QHT-lərlə və yuxarıda, adları çəkilən bəli adamlarla ayaqüstü görüş keçirməsi Ə.Kərimlidə ciddi təlaş yaradıb. Bu təlaş isə, onun siyasi sonunu daha da yaxınlaşdırıb.

Rövşən RƏSULOVA

Külli miqdarda narkotik vasitənin gətirilməsinə cəhd edilib

2019-cu ilin 27 iyul tarixində saat 22:45 radələrində Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Horadiz" sərhəd dəstəsinin Fizuli rayonunun Əhmədşah kəndinin yaxınlığındakı sərhəd zastavasının xidməti ərazisində dövlət sərhədini pozmaqla ölkə ərazisinə qaçaqmalçılıq yolu ilə külli miqdarda narkotik vasitənin gətirilməsinə cəhd edilib. Dövlət Sərhəd Xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, sərhəd naryadlı tərəfindən İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikasına istiqamətində silahlı şəxslərin hərəkəti aşkar olunmuş və qarşısı alınıb. Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin mühafizəsində olan sərhəd naryadının qanuni tələbinə və xəbərdarlıq atəşinə tabe olmayan sərhəd pozucuları tərəfindən sərhəd naryadına qarşı silah tətbiqi edilib. Baş vermiş atışma zamanı sərhəd naryadının üzvü çiyin nahiyəsindən yaralanıb. Sərhədçi əsgər dərhal hərbi hospitala təxliyə edilərək əməliyyat olunmuşdur, hazırda vəziyyəti qənaətbəxşdir. Dövlət sərhədindən narkotik vasitə keçirməyə müvəffəq ola bilməyən sərhəd pozucuları geri qaçıblar. Ərazidə keçirilmiş axtarış tədbirləri nəticəsində ümumi çəkisi 5 kq 350 qram olan 1 ədəd bağlamada 2 kq 70 qram marixuana, 2 kq 180 qram kokos, 885 qram heroin, 215 qram tiryək aşkar olunub.

Hadisə ilə əlaqədar Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəhbər vəzifəli şəxsləri əraziyə ezam ediliblər. İran İslam Respublikasının sərhəd nümayəndəsi ilə görüş keçirilib, hadisə yerinə birgə baxış keçirilib, aşkar olunmuş narkotik vasitələr və digər əşyalar təqdim olunub, sərhəd pozucularının müəyyən edilərək cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmaları tələb edilib. Hərbi prokurorluq ilə birlikdə hadisə ilə əlaqədar zəruri tədbirlər görülür. Fakt üzrə cinayət işi başlanılıb.

Ceyhun Rasimoğlu

Təcridxanaya narkotik maddə keçirilməsinin qarşısı alınıb

Penitensiar Xidmətin əməliyyat aparatının həyata keçirdiyi əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində 2 saylı istintaq təcridxanasına narkotik maddə keçirilməsi cəhdinin qarşısı alınıb. Xidmətin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Cinayət Məcəlləsinin 178.3.1-ci, 178.3.1-ci, 206.4-cü maddələrinə əsasən təqsirli bilinərək 10 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilmiş məhkum Zakir Zahid oğlu Hüseynova tanış Göygöl rayon sakini Bəşirov Elman Bilman oğlu tərəfindən gətirilmiş sovqata baxış keçirilib. Baxış zamanı plastik qabda olan pendirin arasında gizlədilmiş, selofan büküldə 1,746 qram narkotik maddə heroin aşkarlanıb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Azərbaycanda insan hüquqlarına dair dövlət proqramları

Təsadüfi deyil ki, ilk Dövlət Proqramının qəbul olunduğu gün - iyunun 18-i ölkə başçısının 2007-ci il tarixli Sərəncamına əsasən, Azərbaycanda insan hüquqları günü elan edilmişdir. Maraqlı və mahiyyət etibarilə böyük rəmzi mənə daşıyan məqam odur ki, məhz həmin tarixdə BMT-nin İnsan Hüquqları Şurası tərəfindən "İnstitusional quruculuq paketi" qəbul edilmiş və bu paket çərçivəsində BMT-yə üzv olan dövlətlərdə insan hüquqları sahəsində vəziyyəti qiymətləndirməyə imkan yaradan yeni universal dövrü icmal mexanizmi təsis edilmişdir.

Ölkəmiz tərəfindən təsdiq edilmiş 1950-ci il Avropa Konvensiyasının implementasiyası istiqamətində, mühüm addımlardan biri kimi, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "İnsan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 18 iyun 1998-ci il tarixli Sərəncamı və "Respublikada insan hüquq və azadlıqlarının həyata keçirilməsinin tənzimlənməsi haqqında" 24.12.2002-ci il tarixli Konstitusiyaya Qanununun qəbul edilməsini də xüsusi vurğulamaq lazımdır. Sonrakı mərhələdə ölkə Prezidenti İlham Əliyevin 28 dekabr 2006-cı il tarixdə imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında insan hüquqlarının müdafiəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı" bu sahədə Dövlət Proqramının fəlsəfəsini inkişaf etdirmişdir. Milli Fəaliyyət Planı insan hüquqlarının təmin edilməsi prosesinin keyfiyyətə yeni müstəviyə keçməsinə, universal və regional səviyyədə əməkdaşlıq strategiyasının qurulmasına, dövlətlə vətəndaş cəmiyyəti arasında tərəfdaşlıq münasibətlərinin yaradılmasına xidmət etmişdir. Yeni çağırışların və cəmiyyətimizin inkişafından irəli gələn tələbatların, nəzərə alınması baxımından, Milli Fəaliyyət Planı ölkəmizin siyasi sahədə milli maraqlarından biri olan insan hüquqlarının təmin olunması üzrə görülən ardıcıl tədbirlərin genişləndirilməsində, hüquq-müdafiə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsində, əhəlinin müxtəlif qruplarının, o cümlədən, ən kövrək nümayəndələrinin hüquqlarının qorunmasının gücləndirilməsində yeni mərhələnin başlanğıcı olmuşdur.

Respublikamızda gedən demokratikləşmə prosesi, ictimai həyatın bütün sahələrində aparılan uğurlu islahatlar, beynəlxalq miqyasda əldə olunmuş nailiyyətlər insan hüquqları kimi həssas və daim konseptual yanaşmaların müəyyən olunmasını tələb edən sahədə tənzimləyici milli mexanizmlərin daha da təkmilləşdirilməsini və ardıcıl tədbirlərin həyata keçirilməsini vacib edir.

Bu baxımdan, dövlət başçısının 27.12.2011-ci il tarixli Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı"nın təsdiq edilməsi insan hüquqları sahəsində tədbirlərin davamlılığının təmin olunması məqsədini gerçəkləşdirərək, eyni zamanda, "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" inkişaf Konsepsiyasının hədəflərinə yönəlmişdir. Çoxşəxəlliliyi və mütəmaddiliyi ilə fərqlənən, mühüm və konseptual sənəd olan bu Proqramın hazırlanması prose-

sində müsbət beynəlxalq təcrübədən istifadə olunmuşdur. Bu sənəd həqiqi işlək xarakterə malik olmaqla, hər bir dövlət orqanı qarşısında konkret mühüm vəzifələr qoyur. Mahiyyət etibarilə, 2006-cı ildə qəbul olunmuş Milli Fəaliyyət Planı və hazırkı Proqram bir-biri ilə bağlıdır və eyni zamanda, yeni Proqram bir sıra yeniliklərlə zənginləşdirilmişdir. Belə ki, 6 fəsil və 75 bənddən ibarət olan Proqramda aşağıdakı istiqamətlər üzrə konkret qanunverici və praktiki tədbirlər müəyyən olunmuş, onların izahı verilmişdir:

- normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi;
- əhəlinin müxtəlif qruplarının hüquqlarının müdafiəsi;
- dövlət orqanlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi;
- insan hüquqları sahəsində tədris, elmi-analitik və maarifləndirmə tədbirləri;
- insan hüquqları sahəsində beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq;
- Proqramın həyata keçirilməsinin əlaqələndirilməsi, monitorinqi və qiymətləndirilməsi.

Sənəddə qadınların, uşaqların, həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin (müvafiq qanun layihəsi Milli Məclisin yaz sessiyasında ikinci oxunuşdan keçmişdir), miqrantların, xarici ölkələrdə yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının hüquqlarının daha etibarlı təmin olunması, habelə, hüquqi şəxslərin cinayət məsuliyyətinin müəyyən edilməsi, diffamasiyaya görə cinayət məsuliyyətinin aradan qaldırılması məqsədilə və digər sahələrdə qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi istiqamətində işlərin görülməsi planlaşdırılır.

Azərbaycanda hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində aparılan hüquqi islahatların məntiqi davamı kimi, Ombudsman Təsisatının yaradılması yeni səmərəli hüquq-müdafiə mexanizmlərinin yaradılması sahəsində atılan mühüm addımlardan biridir. Azərbaycan Respublikasında insan hüquqlarının təmin edilməsini ümumdövlət vəzifəsi hesab edərək, ilk dəfə insan hüquqları üzrə Müvəkkil İnstitutunun təsis edilməsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22 fevral 1998-ci il tarixli "İnsan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında" Fərmanda nəzərdə tutulmuşdur.

Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 18 iyun 1998-ci il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "İnsan Hüquqlarının Müdafiəsinə dair Dövlət Proqramı"nda İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil Təsisatının yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. 28 dekabr

2001-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikası Milli Məclis tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) haqqında" Konstitusiyaya Qanunu qəbul edilmişdir. Müvəkkil Təsisatının yaradılması və fəaliyyət göstərməsi üçün maddi və hüquqi baza yaradılmışdır. 5 mart 2002-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti "Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tətbiq edilməsi haqqında Fərman imzalamışdır. Həmin Fərmanda Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının "Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərin Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilməsi, Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ-hüquqi aktlarının həmin Konstitusiyaya Qanununa uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsi, Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin (Ombudsmanın) qanuni fəaliyyətinin məhdudlaşdırılmasına və ya fəaliyyətinə müdaxilə edilməsinə görə məsuliyyət növlərini müəyyən edən qanunvericilik aktlarının layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilməsi, öz səlahiyyətləri daxilində "Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanunundan irəli gələn digər məsələlərin həll edilməsi, Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin (Ombudsmanın) fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün onun "Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) haqqında" 28 dekabr 2001-ci il tarixli Konstitusiyaya Qanununun 104 statusuna uyğun olan bina, zəruri avadanlıq, rabitə (o cümlədən, hökumət rabitəsinin növləri), nəqliyyat, başqa təşkilat-texniki vasitələrlə təmin edilməsi, hər il dövlət büdcəsinin layihəsi hazırlanarkən, ayrıca maddə ilə Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin (Ombudsmanın) və onun Aparatının fəaliyyətinin maliyyə və maddi-texniki təminatı üçün müvafiq maliyyə vəsaitinin ayrılmasının nəzərdə tutulması tapşırığı verilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının ilk Ombudsmanı 2002-ci il iyunun 2-də Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin təqdim etdiyi üç namizəd arasından 111 səsle (112 səsədən) seçilmişdir. 2 iyul 2002-ci il tarixdə "Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edil-

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığın artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

mişdir.

Ombudsman Təsisatının yaradılması ilə bağlı qanunvericilikdə öz əksini tapmış bu yeniliklər 2002-ci il avqustun 24-də keçirilən ümumxalq səsverməsi (referendum) yolu ilə edilmiş dəyişikliklər nəticəsində, ölkə Konstitusiyasında təsbit edildi. İlk gündən Ombudsman Təsisatının işinin təşkili ilə bağlı mühüm işlər həyata keçirilmişdir.

2002-ci il sentyabrın 17-də Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən Ombudsman Təsisatının büdcəsi təsdiq edilmiş, ilk maliyyə əməliyyatları oktyabrın sonundan başlamışdır. Ombudsmanın seçilməsindən üç ay sonra, 2002-ci il oktyabrın 28-də artıq Ombudsman Aparatında ərizələrin qəbuluna və şikayətlərin araşdırılmasına başlanılmışdır.

Ombudsman Təsisatının Azərbaycan üçün yeni olduğunu, Ombudsman haqqında məlumatların cəmiyyətdə yayılmasına böyük ehtiyac duyulduğunu, bu təsisatın digər dövlət orqanları ilə əməkdaşlığının qurulması zərurətini nəzərə alaraq, 2002-ci ilin sentyabr-oktyabr aylarında BMTİP-nin "Ombudsmanın yaradılmasına və Azərbaycan Respublikasının parlamentinin potensial imkanlarının artırılmasına yardım" Layihəsi çərçivəsində Avropa Şurasının İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarı cənab Alvaro-Hil Roblesin iştirakı ilə "Azərbaycanda Ombudsman Təsisatının yaradılması və demokratiyanın inkişafında rolu" mövzusunda, "Azərbaycan Respublikasının

İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil (Ombudsman) tərəfindən şikayətlərə baxılması qaydası" mövzusunda, Avropa Şurasının, ATƏT-in, BMT-nin və digər beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin iştirakı ilə "Azadlıqdan məhrum edilmiş şəxslərin hüquqlarının qorunması sahəsində Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin fəaliyyəti" mövzusunda və Kosovonun Ombudsmanı Marek Novitskinin, Avropa Şurası Katibliyinin İnsan Hüquqları üzrə İkinci Direktorluğunun Baş direktoru K.Zimanın iştirakı ilə "İnsan hüquqlarının və azadlıqlarının müdafiəsi haqqında Avropa Konvensiyasının Ombudsman Təsisatı tərəfindən tətbiqi" mövzusunda silsilə seminarlar keçirilmişdir. Keçirilən tədbirlər qısa müddət ərzində Ombudsmanın fəaliyyəti barədə məlumat qitilgünün aradan qaldırılması, Müvəkkilin vəzifələri, səlahiyyətləri və cəmiyyətdəki rolu haqqında əhəlinin maarifləndirilməsi, dövlət orqanları ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin yaradılması üçün əsaslı zəmin yaratmışdır.

Beləliklə, tam əsasla vurğulaya bilərik ki, Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi üçün Ulu Öndərimiz tərəfindən təməli qoyulmuş strategiya dövlətin siyasi iradəsi olmaqla, insan və vətəndaş hüquqlarının hərtərəfli həyata keçirilməsinə, onların icra mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsinə real zəmanət verir.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

İnternet asılılığı problemi və onun doğurduğu fəsadlar

Ünsiyyət qurmaq insanların ən vacib ehtiyaclarından biridir. Sosial şəbəkələr vasitəsilə asanlıqla qurulan əlaqələr, hiss və düşüncələri ifadə etmək imkanı, yeni uğur və nailiyyətlər qazanmaq üçün internet hər kəsə geniş imkanlar verir. Bundan əlavə, qadağan olunan məlumatlara asan giriş imkanı internetin istifadəsini artıran digər amillər sırasındadır. Gündəlik həyatda təhsil, bank, maliyyə, müxtəlif xidmət sahələrində əlverişli imkanlar təqdim edən internetin həddindən izafi istifadəsi internet asılılığı adlanan sosial problemi gündəmə gətirir. İnternetdən istifadə verdiklərinin artması müəyyən müddətdən sonra internet asılılığına doğru yönəlir. İnsanlarla söhbət edərkən telefona baxmaq, toy və yas mərasimlərindən şəkillər paylaşmaq gündəlik həyatımızda tez-tez rast gəldiyimiz davranışlardır. İnternet istifadəçilərinin ondan asılı vəziyyətə düşmələri bu gün narahatlıq doğuran əsas məsələlərdən biridir.

AZƏRTAC ict.az saytına istinadla xəbər verir ki, tədqiqatlar internet asılılığının Qərbdə və Asiyada daha çox qeydə alındığını, ciddi risk mənbəyinə çevrildiyini, xüsusən də gənclərin internetdən davamlı istifadə etməklə sağlamlıq, yuxu, iş və ailə münasibətlərini unudduqlarını göstərir. Nəzarətsiz internet istifadəsi insanların fiziki, psixoloji, sosial inkişafına mənfi təsir edir.

Qeyd edək ki, internet asılılığı termini ilk dəfə 1995-ci ildə İvan Qoldberq tərəfindən işlənib. Onun ilk dəfə zarafatla işlətdiyi bu ifadə az sonra müvafiq elmi dairələrdə ciddi termin kimi qəbul edilməyə başlanılıb. Patoloji internet istifadəsi kimi internet asılılığını bildiren ifadələr 1990-cı illərdən müxtəlif nəşrlərdə öz əksini tapıb.

Psixiatr Kimberly Younqun "İnternetdən asılılığın meyarları" adlı yazısının dərc edildiyi hesabatda qeyd edilir: "İnternet asılılığı gec yaşlarda başlayan psixoaktiv maddə, spirt və qumar asılılığının əksinə olaraq, daha gənc yaşlarda başlayır". Bu asılılığın kişilərdə qadınlara nisbətən 2-3 dəfə daha çox olduğu müəyyən edilib. İnternet asılılığının yalnız psixoloji deyil, fiziki problemlərə də gətirib çıxardığı bildirilir. Bunların arasında kökəlmə və kürək ağrısı daha geniş yayılıb. İnternet asılılığı problemi qlobal miqyasda böyük təşviş yaratdığına görə bu məsələ müvafiq beynəlxalq təşkilatların diqqət mərkəzindədir. Bu problemin ciddi fəsadlarının qeydə alındığı ölkələrdə təhlükənin qarşısını almaq üçün müxtəlif proqramlar qəbul edilir, layihələr həyata keçirilir, hüquqi mexanizmlər işlənib hazırlanır.

Məşhur bluz ifaçısının gitarası hərraca çıxarılaçaq

modelinin 80 nüsxə ilə surətini buraxıb.

Qeyd edək ki, B.B. Kingin məşhur "Lucille" gitarasının öz tarixçəsi vardır. Arkansas klublarının birində konsert zamanı iki kişi Lucille adlı qadının üstündə əlbəyaxa olurlar. Axırda onlar klubda yanğın törədirlər. Hamı bayıra qaçır. Birdən B.B. Kingin yadına düşür ki, bahalı "Gibson" markalı gitarasını içəridə unudub. Özünü təhlükəyə ataraq geri dönmə və sevimli gitarasını xilas edir. Sənətkar elə o vaxtdan gitarasının adını "Lucille" qoyur.

ELAN

Ayrza MMC-yə məxsus Sabunçu rayonu, Nardaran qəsəbəsində yaşayan Zeynalova Fidan Sədiyər qızının adına verilmiş qeyri-yaşayış sahəsinin qeydiyyat vəsiqəsi (kupça) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

Azərbaycan Respublikası Balakən RPİ tərəfindən Hacıyev Elçin Əlixan oğlunun adına 01.04.2013-cü il tarixdə verilmiş şəxsiyyət vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

Azərbaycan Respublikası Balakən rayonu Aqrar İslahat Komissiyasının 1998-ci il 30 iyul tarixli 08 sayılı qərarı ilə Hacıyev Elçin Əlixan oğluna verilmiş 0,08 hektar torpaq sahəsinin Şəhadətnaməsi (JN-147A, kod 4018038) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

30 iyul

Milli Olimpiya Komitəsində uğur qazanan idmançılarımızla görüş keçirilib

XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalında uğur qazanan Azərbaycan idmançıları və onların ailə üzvləri ilə iyulun 29-da Milli Olimpiya Komitəsində (MOK) görüş keçirilib. "Zəfər günləri" layihəsi çərçivəsində təşkil olunan tədbirdə Gənclər və İdman naziri Azad Rəhimov, Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, MOK-un vitse-prezidentləri Çingiz Hüseynzadə, Xəzər İsayev, qurumun baş katibi Ağacan Abiyev, baş katibin müavini Azər Əliyev və idman ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Əvvəlcə idmançılarımızın mötəbər turnirdəki uğurlu çıxışlarını əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

MOK-un vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə tədbirdə çıxış edərək bildirib ki, Azərbaycan XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalına da uğurla ev sahibliyi etdi. Azərbaycanın yüksək qonaqpərvərliyi və təşkilatçılıq bacarığı ilə Avropanı növbəti dəfə heyran etdiyini vurğulayan vitse-prezident idmançılarımızı festivalda qazandıqları parlaq nailiyyətlər münasibətilə təbrik edib.

Festivalın ölkəmizdə yüksək səviyyədə keçirildiyini vurğulayan Gənclər və İdman naziri Azad Rəhimov bu mötəbər idman yarışının çərçivəsində üç proqramın həyata keçirildiyini qeyd edib: "Festivalda qazanılan nailiyyətlər Azərbaycanın idman ölkəsi olduğunu bir daha bütün dünyaya sübut etdi. XV dəfə təşkil edilən festivalda Azərbaycan komandası indiyədək ən yüksək nəticəsini əldə edərək dördüncü yeri tutdu. Bu nəticələr göstərdi ki, gənc idmançılar arasında da gələcəyin ulduzları yetişib. Çalışmalıyıq ki, onlar gələcəkdə daha yüksək nailiyyətlər əldə etsinlər". Sonra Avropa Gənclər Olimpiya Festivalının medalçılarına mükafatlar təqdim edildi.

"Neftçi" - "Arsenal" oyununun biletləri satışdadır

"Neftçi"nin Bakıda Rusiya "Arsenal"ına qarşı keçirəcəyi UEFA Avropa Liqasının II təsnifat mərhələsinin cavab oyununun biletləri dünən satışa çıxarılıb. SİA-nın klubun saytına istinadən verdiyi xəbərə görə, qiyməti 2 (1A, 2A, 4A, 5A, 1B, 2B), 5 (3A, 3B), 20 (VIP) və 100 (SKYBOX) manat təşkil edən biletləri "Bakcell Arena" stadionunun kassalarından, həmçinin "Rahət market" in "Baku MALL" (Qələbə dairəsi), Azadlıq

prospekti 116 (47 sayılı məktəblə üzübüz), "Mega City" ticarət mərkəzi (Xırdalan şəhəri), "Şahənşah" şadlıq sarayının 1-ci mərtəbəsi ("Azadlıq" metrostansiyasının yanı), "Metropark" mağazalarından və "Mega Store"dan (Bakıxanov qəsəbəsi) əldə etmək mümkündür.

Kassalar hər gün saat 10:00-dan 21:00-dək işləyəcək. Oyun günü biletlər yalnız "Bakcell Arena"nın kassalarında satılacaq. Qeyd edək ki, avqustun 1-də "Bakcell Arena"da keçiriləcək matç saat 21:00-da başlayacaq.

İdmançılarımız dünya birinciliyində dörd medal qazanıblar

İyulun 28-də Macarıstanın paytaxtı Budapeştdə savat - Fransa boksunun asso versiyası üzrə yeniyetmə və gənclər arasında dünya birinciliyinə yekun vurulub. SİA xəbər verir ki, ölkəmizi Azərbaycan Savat və Şaolin Döyüş Sənətləri Federasiyasının prezidenti və böyük məşqçisi, respublikanın Əməkdar məşqçisi Rafiq Əliyevin rəhbərliyi ilə 5 idmançı təmsil edib. Yığma komandamızın üzvü Aydın Sayadlı finalda rəqibinə məğlub olaraq gümüş medalla kifayətlənib. Digər idmançılarımız Xəyal Astanov, Ayman Mahalov və Səid İbrahimov isə dünya birinciliyində bürünc medal qazanıblar.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavirləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600